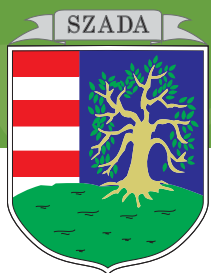

2111

SZADA

Szada
ahol élni jó

Szada Nagyközség Önkormányzatának KÖZÉLETI TÁJÉKOZTATÓ HAVILAPJA
XXIV. ÉVFOLYAM • 2026. ÁPRILIS

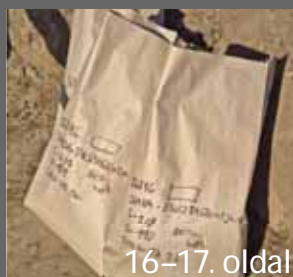
**Új kezdet egy viharos
időszak után** 2–3. oldal

9. oldal

MÉG NINCS, MAJD LESZ

Egy március végi hivatalosnak tűnő bejelentés ellenére még sincs engedélyes, kész terve a Veresegyház és Szada közötti elkerülő útnak.

16–17. oldal

KUTATHATÓVÁ TETT MÚLT

Szűk másfél évtizeden belül kétszer is vizsgálhatták a régészek az egykori Szentjakab falu korabeli temetőjét. Riport a mostani feltárás márciusi utolsó napjáról.

Korszakváltás

Véget ért a Fidesz-kormány 16 éves korszaka. Pest vármegye valamennyi választókerületét a Tisztelet és Szabadság Párt (TISZA) nyerte el az országgyűlési választáson. A pártnak kétharmados többsége lesz az új parlamentben.

Meglehetősen zaklatott volt az elmúlt négy év, a 2022-es és a mostani országgyűlési választás között eltelt időszak. Talán nem túlzás, hogy ezalatt permanens kampány zajlott: a tévéből, a rádióból, a nyomtatott és online újságokból, az utcai plakátokról, a Facebook legkülönbözőbb oldalairól ömlött mindenkire a politika, ha akarta, ha nem.

Kényelem

Az is tény, hogy a politikai üzeneteket a kormány, illetve a kormánypárt, a Fidesz diktálta és tematizálta nagy erővel – ahogy hatalomra jutása, 2010 óta tette folyamatosan. Tehette, hiszen szinte vég nélküli pénzmennyiség és rengeteg hírközlő csatorna állt rendelkezésére. Ebben az egyoldalú zajban a 2022-ben a parlamentbe bejutott ellenzéki pártok (Demokratikus Koalíció, Jobbik, LMP, Magyar Szocialista Párt, Momentum, Párbeszéd, Mi Hazánk Mozgalom) által felvetett ügyek, esetek, a saját fontosnak, lényegesnek vélt üzenetei szinte elvesztek.

Minden azt mutatta, hogy a Fidesz kényelmesen halad a 2026-os országgyűlési választás felé, senki és semmi veszélyeztette a hatalmát, esetleges újabb (kétharmados) győzelmét.

Armageddon

Ebbe az állóvízbe csapott bele az ún. kegyelmi botrány. A parlamenti ciklus szinte felénél, 2024. február 2-án véletlenül derült ki, hogy *Novák Katalin* akkori államfőtől elnöki kegyelmet kapott egy olyan személy, aki kulcsszerepet játszott egy pedofil bűncselekmény eltussolásában. A nyilvánosság előtt Vidéki Prókátor néven szereplő ügyvéd a Bírósági Határozatok Gyűjteményében olvasott erről az ügyről, az anonimizált neveket beazonosította, majd felkereste ezzel a 444.hu-t, az online lap pedig publikálta a teljes történetet. (Az ügy elsöpörte Novákot és az akkor regnáló igazságügy-minisztert, *Varga Juditot*. Ám a Fidesz vezérkarából senki mást.)

És azóta a magyar belpolitika, közélet soha nem tapasztalt fordulatszámon pörög!

A kegyelmi botrány okozta társadalmi felháborodás hozta felszínre *Magyar Pétert*, Varga Judit exférjét, aki egy ideig maga is Fidesz-tag volt, és kormányzati háttérintézménynél dolgozott. Felforgatta az ellenzéki politizálást már azzal is, hogy rövid idő alatt több, jelentős tömeget vonzó rendezvényt hozott össze a fővárosban. Néhány hónap alatt megalakította a Tisztelet és Szabadság Pártot, a 2024-es európai parlamenti választáson a második legerősebb magyar párt lett (miközben a Fidesz – a győzelme mellett – évek óta a legrosszabb EP-s eredményét érte el).

A pártelnök a két év alatt több országjáró kezdeményezést indított, személyesen látogatott el kisebb-nagyobb községekbe, városokba. Mindeközben sajátos akcióival, bejelentkezéseivel a nem vagy alig működő állami közszolgáltatásokat, az Európai Bizottság által szabott jogállamisági feltételek nem teljesítése miatt jelentős uniós forrásoktól eselő, rendkívül rossz költségvetési helyzetben lévő kormányzatot is fókuszba helyezte.

2025-től ő és a TISZA párt gyakorlatilag átvette a politikai közbeszéd irányítását. Ahogy Magyar Péter hangoztatta: eljött az idő, hogy Magyarország ne maradjon következmények nélküli ország, a cél egy olyan működő, emberséges ország felépítése, ahol a bűnöknek következménye van, az áldozatok pedig végre védelmet és igazságot kapnak. Kapóra jött neki, hogy *Gyurcsány Ferenc* exkormányfő 2025-ben kiszállt a baloldali DK-ból, a belpolitikából, és az is, hogy a megváltozott belpolitikai felállást felismerve a Momentum

szervezetileg és több 2022-es egyéni ellenzéki egyéni győztes visszalépett az országgyűlési választáson való újbóli indulástól, illetve az is, hogy a többi ellenzéki párt nem tudott mit kezdeni ugyanezzel a szituációval.

A jobbközéphez sorolható, gyűjtőpárt jellegű TISZA és vezetője a fővárosban és vidéken is megerősödött.

A Fidesz és a kormány helyzetét nehezítette, hogy 2024 közepe óta sorra buktak ki különböző, nagy társadalmi és média-visszhangot kiváltó kormányzati ügyek. Mindezeknek ellensúlyozására az *Orbán*-kormány kiélezte ellenségkereső bel- és külpolitikáját.

A Fidesz-korszak alatt módosított választási törvény szerint ahhoz, hogy egy párt jelentős fölénnyel győzzön, kormányra kerüljön, a 106 országos egyéni választókerületből kell minél többet megnyernie. Az egyéni jelölteknek képződő töredékszavazatok utáni ún. győzteskompenzáció azonban nem feltétlenül az országos győztesnek kedvez, hanem annak a pártnak, amelynek jelöltjei a legnagyobb mértékben tudnak minél több egyéni kerületet megnyerni. Ebből következően a győzteskompenzáció még nem is feltétlenül annak kedvez, aki a legtöbb körzetet hódítja el: ha ugyanis az egyik párt országosan több szavazatot szerez, de kevesebb kerületet nyer meg, akkor a győzteskompenzáció pont a kiegyenlítés irányába hathat.

”

A kegyelmi botrány okozta társadalmi felháborodás hozta felszínre Magyar Pétert.

TISZA-fölény

Nos, ebben az igencsak feszült belpolitikai helyzetben került sor az egyfordulós április 12-i voksolásra!

A Nemzeti Választási Iroda adatai szerint országosan 8 116 339 fő volt jogosult a választásra. A 99%-os feldolgozottság utáni – április 14-i állapot szerinti – nem hivatalos (vég)eredmény: a pártlistákra leadott szavazatok szerint a TISZA 52,44%-ot (44 mandátum, 3 112 064 szavazó), a Fidesz-KDNP 39,15%-ot (43, 2 323 718), a Mi Hazánk 5,77%-ot (6, 342 416), a DK 1,14%-ot (0, 67 906), az MKKP 0,82%-ot (0, 48 021) szerzett.

Az már előre tudható volt, hogy a gödöllői térség, így Szada korábbi képviselője, a 2014 óta az egyéni körzetet mindig megnyerő *Vécsey László* (Fidesz) visszavonul a parlamenti politizálástól. A 2022-höz képest átszabott körzethatárú Pest vármegye – Szadát is magában foglaló, gödöllői köz-

Magyar Péter (balra) a semmiből két év alatt hozott létre új kormányzó erőt, amivel leváltotta Orbán Viktor (jobbra) kormányát

pontú – 6. számú egyéni választókerületében öt jelölt indult. A 4998 szadai választópolgár közül 4356-an adták le voksukat. A választókerület új képviselője *László Endre Márton* (TISZA) lett, aki 59,94%-ot ért el (37 409 szavazattal). A még regnáló kulturális miniszter, *dr. Hankó Balázs* (Fidesz–KDNP) lett a második (33,22%, 20 732), *Regős Balázs* (Mi Hazánk) a harmadik (5,22%, 3259).

Pest vármegye valamennyi (14) választókerületét a TISZA vitte el! Összességében a párt 92 egyéni körzetet hódított el a Fidesz–KDNP 14 egyéni körzetével szemben!

A lapzártakor érvényes adatok szerint az új Országgyűlésben a TISZA párt 136 mandátummal kétharmados (!) többséget szerzett, a Fidesz–KDNP-nek 57, a Mi Hazánnak pedig 6 mandátuma van (a szoros eredményű egyéni választókerületek szavazatainak újraszámolása és a külföldön élő magyarok később számolandó voksai alapján a mandátumok még minimálisan változhatnak).

Összefoglalva: 16 év után véget ért a Fidesz-kormány időszaka és kezdődik egy új korszak!

A Nemzeti Választási Bizottság a választást követő 19. napon – azaz május 4-én – állapítja meg a szavazás hivatalos végeredményét. Az alaptörvény értelmében az új Országgyűlést az államfőnek kell összehívnia a választást követő harminc napon belül, azaz legkésőbb május 12-ig. A korábbi miniszterelnök az új kormányfő megválasztásáig ügyvezető miniszterelnökként

KEDVEZŐ ELKÉPZELÉSEK

A TISZA párt „A működő és emberséges Magyarország alapjai” című választási programjában több ponton – amely immár a leendő kormány programja is egyben – érintette az önkormányzatokat is:

„Az építéshatósági feladatokat visszaadjuk önkormányzati hatáskörbe. Megszüntetjük annak lehetőségét, hogy az önkormányzati építési előírásokat felsőbb jogszabályokkal felül lehessen írni. Átdolgozzuk a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások szabályozását. Garantáljuk, hogy új nagyberuházás csak a lakosság véleményének figyelembevételével és a helyi körülményekhez igazodva jöhessen létre. Szigorú műszaki-gazdasági tanulmányokhoz kötjük a kiemelt státusz odaítélését.

Felszabadítjuk a közigazgatást a pártpolitikai irányítás alól, megszüntetjük a vármegye elnevezést és a főispáni pozíciót. Gyors, digitális és olcsó ügyintéztést biztosítunk mindenkinek – magánszemélyeknek és a cégeknek egyaránt. Eltöröljük az állami vagy ön-

kormányzati szolgáltatások kényelmi díját. Leváltjuk a szakmailag alkalmatlan politikai kinevezetteket, és szakmai alkalmassághoz kötjük a vezetői pozíciók betöltését. Biztosítjuk a szakigazgatási szervek önállóságát, a kormányhivatalok alá szervezett feladatokat észszerűen szétválasztjuk. Visszaadjuk a korábban elvont feladatokat, hatásköröket és intézményeket, valamint a szükséges forrásokat az önkormányzatoknak. Budapest-törvényt alkotunk, amelyben szabályozzuk a mindenkorri kormány és a főváros pozitív, partneri együttműködésének kereteit.

A működő és emberséges Magyarországon komolyan vesszük a vidékfejlesztést. Nem lesznek leszakadó térségek, kiüresedő falvak, magukra hagyott idősök. Az ágazatok sajátosságait figyelembe vevő, területalapú tervezés és szemlélet áthatja a teljes magyar államigazgatást. Az önkormányzatok érdemi kompetenciákat kapnak a helyi közszolgáltatások, a fejlesztéspolitika, a környezetvédelem és a településkép alakítására.”

gyakorolja hatáskörét, rendeletet is csak törvényi felhatalmazása alapján, halasztóhatatlan esetben alkothat. Az Országgyű-

lés alakuló ülése és az új kormány felállása között általában két-három hét telik el.

Raffai Ferenc

KÖZELEG A VÉGSŐ HATÁRIDŐ

A 2025-ös személyijövedelmadó-bevallás határideje 2026. május 20-a, de akinek visszajár adó, annak érdemes minél előbb elfogadni a tervezetét, vagy kiegészítve beküldeni a bevallást, hogy mihamarabb megkapja a neki járó összeget. A NAV ugyanis a bevallás beérkezésétől számított 30 napon belül utalja a visszatérítést. Az adóbevallási tervezetek az eSZJA oldalon érhetők el, itt kell azokat átnézni, elfogadni, illetve szükség esetén módosítani, kiegészíteni. Aki még nem regisztrált az Ügyfélkapu+-ra vagy a DÁP-ra, érdemes minél hamarabb megtennie, hiszen így intézheti el legegyszerűbben a bevallását.

NAV

A legifjabb lakók

A HAGYOMÁNYOS BABACSOMAGOT VEHETTÉK ÁT A SZÜLŐK

Szada szerencsés település, hiszen minden hónapban újabb gyermekekkel gazdagodik a lakóközösség. *Pintér Lajos* polgármester márciusban is köszöntötte a legújabb lakókat és szüleiket, és átnyújtotta számukra a babacsomagokat. Isten hozta Szadán *Elizát, Elenát, Rubinát, Liliánát, Sámuelt, Bendegúzt* és *Áront*.

Április 7-én érkezett Szadára a 37. Tavaszi emlékhadjárat menete, amely az 1948–49-es szabadságharc helyi csatáinak emlékét ápolja. Idén ismét lovasok, gyalogos hagyományörzők és diszlövészek zaja töltötte be a Fő teret.

Szada is kiemelt helyszín volt

A RENDŐRSÉG FOLYTATJA A KÖZRENDVÉDELMI AKCIÓT

A Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság kiemelt figyelmet fordít a vármegye valamennyi településének közbiztonságára. Március folyamán Gödöllő térsége került fókuszba, megerősített rendőri jelenlétet biztosítottak a településeken. Ellenőrzéseket tartottak Gödöllőn, Turán, Kerepesen, Veresegyház utcáin és Szadán is, amelyek célja a jogsértések visszaszorítása, a lakosság biztonságérzetének növelése, valamint a közlekedésbiztonsági helyzet javítása és a szabályok betartásának fontosságára való figyelemfelhívás volt.

Az akció alatt meghozott intézkedések jól mutatják, hogy a rendőrség összehangoltan, komplex módon lép fel a különböző jogsértésekkel szemben. A járőrök több alkalommal intézkedtek közterületen magatehetetlen, ittas állapotban lévő személyekkel szemben, akikhez minden esetben egészségügyi segítséget hívtak, ezzel is biztosítva az érintettek mielőbbi szakszerű ellátását és a közterületek rendjét. A közlekedésbiztonság területén számos szabályszegést tártak fel: többször intézkedtek eltiltás hatálya alatt álló járművezetőkkel, jogosítvány nélküli sofőrök-

kel, illetve forgalomból kivont gépjárművekkel közlekedőkkel szemben. Akadt közöttük olyan is, akinek a korábbi jogsértések miatt összegyűlt a 18 büntetőpontja, azonban fittyet hányt arra, hogy utánképzésre kötelezték. Az ilyen jellegű ellenőrzések közvetlenül hozzájárulnak a balesetek megelőzéséhez és a közlekedési fegyelem erősítéséhez.

Az egyenruhások több alkalommal fogtak el körözött személyeket, illetve olyanokat, akik korábban a különböző jogsértések miatt kiszabott bírságot nem fizették be. Emellett nagyon elmaradottan ellenőrzés alá vontak a rendőrök eltűnt, illetve intézetből engedély nélkül távozott fiatalokat is ellenőrzés alá vontak. A rendőrség a jövőben is folytatja a hasonló jellegű intézkedéseket, és továbbra is határozottan lép fel minden, a közrendet és a lakosság biztonságérzetét befolyásoló cselekménnyel szemben.

police.hu/PVRFK

Köszöntések hava

HANGULATOS EGYÜTTLÉT UTÁN HASZNOS ELŐADÁS

Márciusban a nőnap alkalmából köszöntöttük a hölgyeket az idősök nappali klubjában. Két tagunk verset olvasott fel az ünnepeledeknek, majd a SZAK vezetője, *Kerékgyártó Tamás (képen)* üdvözlő szavai után átnyújtották a virágokat. Ezt követően torta

volt a meglepetés. Köszönet a csodás süteményért és a többi finomságért *Szalmásiné Tóth Juditnak*. Sándor, József, Benedek most nem hoztak meleget, ennek ellenére őket is köszöntöttük. A névnaposok süteménnyel és üdítővel vendégelték meg társaikat. Kedves klubtagunk, *Árva-Tóth Ildikó* reflexológus és természetgyógyász előadást tartott nekünk,

melynek témái a következők voltak: a színek jelentősége; az érzelmi stressz oldásának jelentősége; test-lélek-szellem mint egység; vitaminok; reflexológia. Az előadáson részt vettek társklubunk, a RÁ,,d"ÉRÜNK 60+ csoport tagjai is. Köszönet Ildikónak ezúton is a hasznos információkért.

Őri Ildikó klubvezető

EGYSZÁZALÉKNYI FELAJÁNLÁS

Ezúton is megköszönjük mindazoknak, akik munkánkat jövedelemadójuk egy százalékával támogatták az elmúlt években. A Tábor Alapítvány 2026-ban is szívesen fogadja a hozzájárulásokat.

Adószámunk: 18667125-1-13

Tábor Alapítvány

2026-ban is szeretnénk az eddigi szakmai munkát a legjobb színvonalon folytatni. Kérjük, jövedelemadójuk egy százalékának felajánlásával segítsék a szadai hagyományörzés érdekében végzett tevékenységünket!

Adószámunk: 19176310-1-13

Kulturális Alapítvány Szadáért

Kérjük, hogy jövedelemadója egy százalékával támogassa a Szada Fényei programjait 2026-ban!

Adószám: 19239015-1-13

SzadaFeszt Közösségépítő Egyesület

A Szadai Székely Bertalan Általános Iskolában folyó oktató-nevelő munkát támogatja az Életfa a gyermekekért Alapítvány, amelynek segítségével a szadai diákok még több és minőségibb eszközzel dolgozhatnak, illetve vetélkedők is díjazhatók. Kérjük, támogassák idén is az alapítványt!

Adószám: 18504987-1-13

Életfa a gyermekekért Alapítvány

Tegyünk együtt a szadai gyermekekért! Ebben az évben is szívesen fogadjuk jövedelemadójuk egy százalékát. Hálásan köszönjük eddigi támogatásukat!

Adószám: 19186797-1-13

Székely Bertalan Óvoda

Közhasznú Kulturális Alapítvány

Ha még nem tudja, hogy melyik szervezetnek adná személyi jövedelemadója egy százalékát, gondoljon a Szadai Sportegyesületben sportoló fiatalokra! Várjuk felajánlását!

Adószám: 19185363-1-13

Szadai Sportegyesület

Támogassa ön is a Czibere Táncegyüttest, a Szadai Czibere Hagyományörző Egyesületet adója egy százalékával! Adószám: 19239558-1-13. Köszönjük mindenkinek, aki hozzájárul egyesületünk működéséhez!

Szadai Czibere Hagyományörző Egyesület

TECHNIKAI SZÁMOK

A szadai egyházak technikai száma a jövedelemadó egy százalékának felajánlásához:

- Magyar Katolikus Egyház: 0011
- Magyarországi Református Egyház: 0066
- Magyarországi Baptista Egyház: 0286.

SZADA HULLADÉK-GYŰJTÉSI RENDJE, 2026

ÁPRILIS-MÁJUS

ÁPRILIS

DÁTUM	KEDD	
21.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
28.	KOMMUNÁLIS	ZÖLD

MÁJUS

DÁTUM	KEDD	
5.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
12.	KOMMUNÁLIS	ZÖLD
19.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
26.	KOMMUNÁLIS	ZÖLD

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

A szolgáltató (Vertikal Group) elérhetősége:

8154 Polgárdi, Szabadság u. 26.

Tel.: +36-1-776-7777

E-mail: ugyfelszolgalat@vertikalgroup.hu

vertikalgroup.hu *Vertikal Group*

Bezár a Mondigrár

Lapzártá előtt kaptuk a hírt, hogy a Mondigrár az anyavállalat döntése alapján – versenyképességi indokra hivatkozva – hamarosan bezárja a szadai Mondigrárat, megszünteti az itteni termelést.

Kiadáscsökkentést vizsgálnak

2026. március 25-én két ülést is tartott a szadai képviselő-testület. A rendes tanácskozáson szociális, egészségügyi és pénzügyi témák voltak fókuszban.

Az első, rendkívüli, a szadai, a veresegyházi és az erdőkeresi képviselő-testület együttes tanácskozásán a képviselők meghozták az eddig a tulajdonukban lévő szennyvízközművagyon magyar államnak való térítésmentes átadásáról szóló és az ehhez szükséges egyéb döntéseket.

Értékelés

Az ezt követő rendes, immár csak szadai képviselő-testületi ülésen elfogadták a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központnak (SZAK) a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelését, továbbá a SZAK 2025. évi szakmai munkájáról szóló beszámolóját. *Pintér Lajos* polgármester megköszönte a központ csapatának munkáját.

A testület a Szociálpolitikai Kerekasztal 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolót is elfogadta. Ez a fórum többek között megtárgyalta a 2023–2028-ra szóló Helyi esélyegyenlőségi program (HEP) intézkedési tervében megfogalmazott célkitűzések tervezett időarányos teljesítését, foglalkozott lakhatási kérdésekkel, vészhelyzeti protokollok előkészítésével, szűrővizsgálatok, prevenciók biztosításával.

Egészségügy

Dr. Dobos Vadim háziorvos jelezte, hogy jelenlegi rendelési idején túl napi egy óra prevenciók rendelési idővel kívánja a be-

tegelátást biztosítani. A szakember szerint a prevenciók szemléletformálás erősíti az egészségtudatos hozzáállás kialakulását a lakosság körében, ami csökkentheti a praxis túlterhelését, az életmód-tanácsadás pedig hosszú távon járulhat hozzá a lakosság általános állapotának javulásához és a krónikus betegségek előfordulásának csökkenéséhez. A prevenciók rendelési idő lehetőséget biztosít továbbá a krónikus betegek rendszeres kontrolljára, gondozására, ezáltal javítva az életminőségüket és csökkentve az állapotromlás esélyét. Az elfogadott határozat szerint a háziorvos rendelése mostantól az alábbiak szerint alakul: hétfő – 9:00–13:00 betegrendelés, 13:00–14:00 prevenciók rendelés; kedd – 15:00–18:00 betegrendelés, 18:00–19:00 prevenciók rendelés; szerda – 9:00–12:00 betegrendelés, 12:00–13:00 prevenciók rendelés; csütörtök – 15:00–17:00 betegrendelés, 17:00–18:00 prevenciók rendelés; péntek – 9:00–12:00 betegrendelés, 12:00–13:00 prevenciók rendelés.

Egy másik egészségügyi témájú ügyet is tárgyaltak: Szada önkormányzata önként vállalt feladatai között szerepel az egészségügyi prevenciók programok és szűrővizsgálatok támogatása, amelyekre az idén bruttó 3 millió forint keretösszeget biztosít *(további részletek a 11. oldalon)*.

Terek, pályák

Minden játszótérre és közterületen lévő sportpályára vonatkozó általános érvényű, egységes házirendet határozott meg a képviselő-testület. Emellett a képviselők döntése szerint a Székely Bertalan Általános Iskola vagyonkezelésébe adott műfüves futballpályát bevonják a Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) országos pályafelújítási programjába, az önkormányzat pedig az ehhez szükséges önrészt biztosítja.

Egyebek

Munkacsoport megalakításáról is döntöttek, amelynek feladata az önkor-

mányzat költségvetésében meghatározott működési kiadások csökkentésére, az intézmények közötti feladatátcsoportosításokra és a munkavégzés optimalizálására szóló javaslatok összeállítása lesz.

A zárt ülés keretében döntés született a Szadaért díjak idei kitüntetettjeiről és a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár intézményvezetői pályázatának elbírálásáról is. A testület tudomásul vette az önkormányzat 2025. évi közbeszerzéseiről szóló beszámolóját is, valamint elfogadta a 2026. évi közbeszerzési tervet. Továbbá elfogadták a Szadai Polgármesteri Hivatal 2025. évi tevékenységéről szóló jegyzői beszámolót is.

DE

ÚJ KÖRZET, ÚJ HÁZIORVOS

Szada Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete – a lakosságszám növekedésére tekintettel – a jelenlegi két felnőtt háziorvosi körzet bővítését tervezi egy harmadik körzettel, amelynek betöltésére, területi ellátási kötelezettséggel, háziorvosi alapellátási feladatok – vállalkozói formában történő – ellátására pályázatot hirdet. A részletes pályázati feltételek a szada.hu/hirek oldalon olvashatók.

A pályázat beérkezésének határideje: 2026. május 5. (kedd) 12:00 óra.

A pályázat benyújtásának módja: személyesen, postai úton, egy példányban Szada Nagyközség Önkormányzat részére címezve (2111 Szada, Dózsa György út 88.), vagy elektronikus úton az igazgatasivezeto@szada.hu e-mail-címre.

A pályázók meghallgatását követően a képviselő-testület dönt a győztes kilétéről. Az elbírálás határideje: 2026. május 27. A testület fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa. A megbízási szerződés megkötésére az egészségügyi tevékenység folytatására vonatkozó praxisengedély birtokában a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel megkötött finanszírozási szerződés hatálybalépését, valamint a 3. körzetre adott körzetalakítási javaslat jóváhagyását követően kerül sor.

Erős önkormányzatok kellene

A Magyar Önkormányzatok Szövetségének (MÖSZ) március 20-i gödöllői konferenciáján a mintegy száz települést, annak több mint hárommillió lakosát képviselő polgármesterek álltak ki az önkormányzatiság megerősítése, a települések jogainak és lehetőségeinek helyreállítása mellett.

Egységesen álltak ki az önkormányzati rendszer újjáalakulásáért

Falusi, városi polgármesterek, megyei jogú városok vezetői és fővárosi polgármesterek a MÖSZ rendezvényén írták alá azt a kiáltványt, amely rögzíti: a magyar önkormányzati rendszer kritikus állapotba került, azonnali összefogásra és cselekvésre van szükség a választások után megalakuló új kormány, valamint a magyar önkormányzati rendszer szereplői között.

„Meggyőződésünk, hogy a jól működő demokrácia és a magas színvonalú közszolgáltatások elképzelhetetlenek erős, felhatalmazott és megfelelő erőforrásokkal rendelkező helyi önkormányzatok nélkül. Hiszünk a szubszidiaritás elvében: a helyi közösségeket érintő kérdésekben a döntéseknek lehetőség szerint helyben kell megszületniük, figyelembe véve az adott település sajátosságait és a lakosság igényeit. Az elmúlt években az önkormányzatok mozgásterét több tekintetben szűkült, a rendelkezésre álló források csökkentek, ami kihívások elé állítja a helyi feladatellátást és a közösségek hatékony működését, miközben a helyben megtermelt adó jelentős részét a kormány általunk nem ismert célokra használja fel. Célunk egy olyan együttműködés kialakítása, amely erősíti az önkormányzati rendszert, biz-

tosítja a hatékony feladatellátás feltételeit, és hozzájárul a helyi közösségek kiegyensúlyozott fejlődéséhez” – áll a kiáltványban, amelyet *Pintér Lajos* szadai polgármester is aláírt.

A polgármesterek közös meggyőződése, hogy a jól működő demokrácia és a magas színvonalú közszolgáltatások elképzelhetetlenek erős, felhatalmazott és megfelelő erőforrásokkal rendelkező helyi önkormányzatok nélkül. A nyilatkozat mellett a települések vezetői elfogadtak egy kívánatos új önkormányzati törvény alapjait meghatározó, irányait kijelölő javaslatcsomagot, melyet önkormányzati szakemberek készítettek el. Ezt minden, választáson induló párthoz eljuttatták.

Gémesi György MÖSZ-elnök a konferencián tartott beszédében úgy fogalmazott, az elmúlt időszakban nagyon komoly aggályaik merültek föl az önkormányzatok működőképességével kapcsolatban, a kormánnyal való tárgyalások pedig nem voltak hatékonyak.

– Ennek az országnak a működőképessége, a jövője nélkülünk nem képzelhető el. Kilenc és fél millió emberért vagyunk felelősek. Minket megválasztottak, ugyanolyan legitimitással, mint a parlamenti képviselőket. Ezt kell a helyére tenni. Rendkívül

KOMOLY TÁMOGATOTTSÁG

A MÖSZ március elején véleménynyilvánító online szavazást indított öt kérdésben. A felfokozott választási kampány időszakában is 740 településről több mint 10 ezer szavazat érkezett. A legtöbb szavazó budapesti és a főváros környéki agglomerációs településen élő volt, minden megyei jogú városból, de még 100 fő alatti lakosú kis falvakból is érkeztek szavazatok. A végeredmény alapján a szavazók:

- 98 százaléka támogatta, hogy a gépjárműadó kerüljön vissza az önkormányzatokhoz;
- 95 százaléka egyetért azzal, hogy az iskolák kerüljenek vissza az önkormányzatokhoz;
- 95 százaléka gondolja úgy, hogy a háziorvosi ellátás és a rendelőtintézetek maradjanak az önkormányzatoknál;
- 97 százaléka ért egyet azzal, hogy az építési engedélyek kiadásának joga a kormányhivatalok helyett kerüljön vissza az önkormányzatokhoz;
- 95 százaléka szerint pedig a települések a saját adóbevételeiket ne adják át a kormánynak, hanem saját céljaira költhessék el.

Ezek az állampolgári vélemények beépülnek abba a javaslatcsomagba, amelynek alapján a MÖSZ azonnali tárgyalásokat kezdeményez a választások után megalakuló új kormánnyal.

fontos, hogy a települések kikerüljenek abból a kiszolgáltatott helyzetből, hogy politikai pártok, politikai erőterek ellehetlenítsék őket – mondta a MÖSZ elnöke.

MÖSZ

Tiszta árok, szabad vízfolyás

Új sorozatunkban egy-egy közérdeklődésre számot tartó, a közösségi együttéléssel, a közterületekkel, a lakóingatlanokkal kapcsolatos témát ismertetünk. Elsőként: miért fontos az ingatlanok előtt lévő csapadékvíz-elvezető árok tisztítása?

Szadán a SzadaNova NKft. végzi az ároktisztítást

A nagyobb esőzések idején különösen jelentős szerephez jutnak a víz-elvezető árok. Kétféle ároktípust kell megkülönböztetni. Az egyik a megfelelő lejtése, valamint a vízbefogadó képessége alapján elvezeti a csapadék- vagy belvizet, míg a másik egy adott területről összegyűjti és ott fokozatosan elszikkasztja (talajba juttatja) a bele jutó vizet.

Probléma akkor adódik, ha a szikkasztóárok típusú vízvezető kapacitása kisebb, mint amennyi víz belefolyt, ezért a nagy esőzések alkalmával az árok képtelen a benne lévő vízmennyiséget megtartani – azaz az árok kiönt. Ezeket a helyzeteket viszont az is előidézhetheti, ha az árok és azok átereszei eltömődtek vagy nem kellően tiszták, mert így lecsökken a közterületi árok vízáteresztő képessége, ezért

nem jön létre egyenletesebb vízeloszlás a hosszabb, ún. szikkasztóárkoknál.

A közterületi vízvezető árokban összegyűlt csapadék elvezetésénél ezért alapvető fontosságú az egyes átereszek teljes akadálymentessége. Ha ez nem biztosított – mivel a víz elfolyását az eltömődött, kellően ki nem tisztított átereszek gátolják –, akkor egy-egy vízvezető árok vagy árokszakasza akár ki is önthet, ami jelentős károkkal járhat.

Sajnos sok helyen tapasztalható, hogy az ingatlanok előtt lévő közterületi csapadékvíz-elvezető árok elhanyagoltak, rendszeres tisztításuk nem valósul meg. A különböző hulladékokkal, növényzettel (az árokból kinövő bokrok, fák) részben vagy teljes egészében betemetett árok akadályozzák, lehetetlenné teszik a csapadékvíz szabad elfolyását. Ezért kiemelten fontos az

árok rendszeres tisztítása. E kérdéskörben továbbá az is elengedhetetlen, hogy a víz lefolyása után mihamarabb legyen megtisztítva a hordalékoktól az árokban lévő – sokszor sajnos elég szűk keresztmetszetű – áteresznílás és annak környéke.

A témakörrel összefüggésben az is problémaként szokott felmerülni, ha egy hosszabb árokszakasznál egy vagy több tulajdonos az önkormányzat hozzájárulása nélkül betömi vagy megváltoztatja az ingatlan előtt lévő árok keresztmetszetét. Ugyanis ilyen esetben hiába tartják karban az adott ingatlan előtt/után lévő árkot a jogszabálykövető tulajdonosok, sajnos a jogszabálysértő módon eljáró tulajdonos miatt az utcai vízvezető árok nem fogja ellátni megfelelően a funkcióját, azaz kiönt.

Dr. Lukács Adrienn jegyző

KIVÉTELEK

Szadán a csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartását a SzadaNova NKft. felügyeli, végzi. Kivételt képeznek ezalól a Magyar Közút NZrt. által üzemeltetett útszakaszok (Dózsa György út, Vasút utca, Székely Bertalan út alsó szakasza) melletti árok, a Gödöllő–Vác vízműtársulat által üzemeltetett szakaszok (patakok, Fenyveserdő úti csapadékvíz-elvezető rendszer), illetve az ingatlan-tulajdonosok előtti árokszakaszkok.

Az ugrótűz veszélye

A tavasz beköszöntével egyre többen döntenek úgy, hogy szabadidejüket a természetben töltik. Ezzel egy időben előkerülnek a bográcok, grillsütők, nyársak is. Annak ellenére, hogy az idején tél nem szűkölködött csapadékban és a korábbi évekhez képest hűvösebb volt, egy-két hét száraz-meleg időjárás sok helyen elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy a holt biomassza kiszáradjon. A tavaszi tüzek jellemzően a hóolvadás utáni, február és április közötti, döntően csapadékmentes időszakokra esnek. A tűz terjedését segítheti, hogy a vegetáció néhány helyen

még nem zöldült ki, és az előző évről nagy mennyiségű elszáradt lágyszárú növényzet, illetve lomb maradt egy-egy területen, amely száraz időben könnyen lángra lobban.

A „gazosok”, nádasok, árokpartok meggyújtása, majd a tűz őrízletlenül hagyása nemcsak sok millió facsemete pusztulását okozza, de súlyos károkat okoz a tavasszal éledő természetnek is. A nem körültekintően végzett kerti növényihulladék-égetés is rendszeresen okoz erdő- és vegetációtűzet. Előfordul, hogy a tűzgyújtók nem számolnak az ugrótűzzel,

és a szél az izzó zsarátnokokat, szikrákat messzire repíti, meggyújtva az erdőt, mezőt és akár a szomszédos faházakat is. A ház körül keletkezett növényi hulladék elégetése helyett mindenképpen javasolt inkább komposztálni.

A grillezés, bográcsozás, avarégetés után nem megfelelően eloltott kerti tűz másnap, harmadnap ugrótűzek forrásaként újraéledhet. Közvetett módon a változó klimatikus viszonyok is hatással vannak az erdőtűzekre. Egyrészt megnő a tűzveszélyes időszakok hossza, másrészt a keletkező tüzek sokkal intenzívebben égnek és nehezebb azokat eloltani. Az erdő- és vegetációtűz elleni leghatékonyabb védekezés az odafigyelés, a tűzgyújtási szabályok betartása! **Nébih**

Félreérthető illusztrációk

Egy március végi hivatalosnak tűnő bejelentés ellenére még sincs engedélyes, kész terve a Veresegyház és Szada közötti elkerülő útnak. Ehhez legalább három év kell.

Márciusi lapszámunkban Meghiúsult tervek, feltételes beruházási ígéretek című összeállításunkban foglaltuk össze a négyéves kormányzati ciklus Szadát érintő közlekedési ügyeit, a problémákat, az azokra adott vagy keresett megoldásokat. Ezek közül az egyik volt a Szada és Veresegyház közötti tehermentesítő út, amelynek megvalósulása reálisnak tetszett.

Lapunk megjelenése után pedig nem sokkal, március 25-én éppen ezzel a témával kapcsolatos bejelentésre gyűltek össze az illetékesek. Az MTI által közreadott hírt idézzük: „Elkészült a Veresegyház–Szada–Gödöllő elkerülő út terve – jelentette be a kultúráért és innovációért felelős miniszter a Veresegyház és Szada közötti körforgalomnál tartott sajtótájékoztatón. *Hankó Balázs* tájékoztatása szerint az elkerülőút 3+1 lépésben valósul meg: még az idén kijelölik Veresegyház és Csomád között egy, az M3-as autópálya irányába tartó új út nyomvonalát, kiszélesítik a körforgalmat Veresegyház és Szada között, kialakítanak egy új leajtót Gödöllőnél az M3-as Szada felé eső oldalán, negyedik lépésként pedig szeretnének Babatnál is egy leajtót. *Csepreghy Nándor*, az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM) parlamenti államtitkára kutatásokra hivatkozva azt mondta, ha egy lakóhelytől 20 percen belül megközelíthető egy autópálya, akkor az emberek helyben maradnak, mert gyorsan el tudnak jutni a munkahelyükre, valamint az oktatási, egészségügyi intézmé-

nyekbe. Ennek megvalósulásához pedig szerint meg kell szüntetni azokat a szűk keresztmetszeteket, amelyek különösen a Budapest környéki agglomerációban jellemzőek.

Pántya József, az ÉKM út- és vasútépítésért felelős helyettes államtitkára az elkerülő út részleteiről elmondta, hogy Veresegyház és Csomád között egy zöldmezős átkötés fog megvalósulni mintegy 6,5 kilométeren. Hozzátette, a tervezés során az érintett településekkel és az ott lakókkal közösen szeretnék megtalálni a lehető legjobb megoldást.

A szadai elkerülő 1,4 kilométer hosszú szakasz lesz, amelynek része a Veresegyház és Szada közötti körforgalom kapacitásfejlesztése, ezen a csomóponton ugyanis naponta mintegy 20 ezer jármű halad át.

– A gödöllői leajtó kiviteli tervei már megvannak, a következő feladat ezzel kapcsolatban, hogy megegyezzenek a nyomvonal területén lévő ingatlanok tulajdonosával – ismertette a helyettes államtitkár.

Mindezek után megkerestük *Juhász Sándor* alpolgármestert – aki az infrastrukturális-beruházási, településfejlesztési és üzemeltetési feladatokért felelős –, ő azt mondta, hogy a fenti és az utána megjelent nyilatkozatok félreértésre adhattak okot több szempontból is.

– A miniszter és az államtitkár úr által megjelentetett illusztrációkon lévő vázlatos vonalak szemléltették a tervezett elképzeléseket, és ez alapján úgy tűnt, hogy lakókörnyezeten keresztül haladhat a nyomvonal. Így a Fenyvesliget lakosai jogosan értelmezheték félre ezeket. Ám

ezek semmilyen szakmai vizsgálaton nem mentek keresztül, nem tervezőirodák készítették! Csupán egyszerű műholdfelvételeken alapuló fotókra tüntettek fel egy-egy vonalat, ami egy részt mutatott be az elképzelésekből, ezért tűnhetett úgy, hogy a nyomvonal a szadai lakóterületeket érint! – szögezte le *Juhász Sándor*.

Hozzátette, hogy az államtitkárság, az ÉKM beruházási osztálya a települések vezetőitől pontos igényeket kapott a lehetséges nyomvonalváltozatokra.

– Szada és Veresegyház esetében is a 2022-ben jóváhagyott rendezési tervekkel összhangban van az elképzelt nyomvonalak mindegyike. Lakóövezeteket nem érint egyik esetben sem! Fontos rögzíteni, hogy minden egyeztetésen elhangzott a miniszteriumok részéről, hogy az előkészületek is az ún. feltételes közbeszerzések körébe tartoznak. Így a Veresegyház és Szada közötti elkerülő út nyomvonaltervét kész bejelentésként helytelen értelmezni! Az ÉKM beruházási osztálya még márciusban kapott felkérést arra, hogy feltételes közbeszerzést írjon ki a tervező kiválasztására. A kiválasztott tervezőcéggel akkor tud szerződést kötni az ÉKM, ha arra költségvetési forrást biztosítanak számára. Ezt követően indulhat el tervezési folyamat, ami koncepció- és tanulmánytervekből, környezetvédelmi előzetes vizsgálati dokumentációból áll. A társadalmi elemzések és a nyomvonalváltozatok gazdasági elemzését követően kerülhet arra sor, hogy az engedélyezési és kiviteli terveket elkészítheti a tervező. Az ÉKM beruházási osztályával folytatott személyes egyeztetés alapján ennek a folyamatnak az időtartama legalább három év! Fontos tehát rögzíteni, hogy nincs kész terv, nincs elfogadott és jóváhagyott nyomvonal az elkerülő útra! Az egyeztetéseken minden esetben ezen folyamatok megindításáról született döntés – a végső kimenetel a kormányzati átadás-átvétel hosszától, a terület új minisztériumától is függ.

Sűrű az átmenő forgalom a települések között

Fotó: MTI

RF

Elszegényedésveszély

A parlamenti választás után felálló új kormányzat egyik legfontosabb feladata lehet a kritikus állapotú nyugdíjrendszer és annak fedezetének átalakítása. Volna megoldás.

A nyugdíjasokra leselkedő legnagyobb veszélyt a 2026. április 12-i választás után is a relatív elszegényedés jelenti – miközben az abszolút elszegényedés kockázata is a nyugdíjas társadalom egyre nagyobb hányadát fenyegeti: a szegénységi küszöböt el nem érő nyugdíjat kap minden harmadik és a mélyszegénységi küszöbnél is kisebb nyugdíjat kap minden hatodik magyar nyugdíjas.

Mi okozza ezt a relatív elszegényedési folyamatot? A válasz egyszerű: az aktív keresőkhöz viszonyított nyugdíjas-szegényedés a nyugdíj-megállapítás és a nyugdíjmelés eltérő alapelveiből és eljárásai-ból fakad.

Nyugdíj-megállapítás

A magyar öregségi nyugdíj összegét két tényező adja: az elismert szolgálati idő teljes években meghatározott tartamától függő, nyugdíjskála szerinti nyugdíjszorító százalékos mértéke, és a számított havi nettó életpálya-átlagkereset összege, amelyet az 1988. január 1-től a nyugdíj-megállapítás kezdő napjáig elért, nyugdíjjárulék alapját képező keresetekből számítanak ki. A nyugdíj összege tehát egyrészt a szolgálati idő hosszától, másrészt a nettó életpálya-átlagkereset összegétől függ.

A nettó életpálya-átlagkereset összegét pedig a nyugdíj-megállapítás során kulcsszerepet játszó valorizációs szorzók hatása miatt jelentősen befolyásolja a nyugdíjigénylés éve. A valorizációs szorzókat minden évben újra meg kell állapítani, hogy tükrözzék a tárgyév megelőző év országos nettó átlagkeresete nominális növekedési ütemét. A tárgyév megelőző év így lesz a referencia-bérszínvonal éve. (A nyugdíj-megállapítás évében és az azt megelőző évben szerzett, nettósított kereseteket emiatt

nem lehet valorizálni, csak a korábbi években szerzett kereseteket.)

A nyugdíj-megállapítás mai eljárásrendje eredményeként a frissen megállapított nyugdíjak értéke a nyugdíj-megállapítás évét megelőző év országos nettó átlagkeresete nominális növekedését tükrözi a valorizáció révén, ezért egy friss nyugdíj többé-kevésbé igazodik a bérszínvonalhoz.

Miután a nyugdíjba vonulás évét megelőző év kereseti szintjéhez kell igazítani az 1988 óta figyelembe vehető korábbi évek kereseteit, az utóbbi években egyre erősebben érvényesül és 2026-ban is tovább erősödik az a jelenség, hogy a nyugdíjigénylés évének meghatározó jelentősége van a nyugdíj összegének alakításában: minél későbbi évben igényli a nyugdíját a jogosult, annál jobban járhat, még nagyon hasonló életpályák esetén is. Az idén megállapítandó nyugdíjak esetén a valorizációs szorzók 9%-kal magasabbak, mint a tavalyi megállapítású nyugdíjak esetén voltak.

A nyugdíjmelés

Viszont a kizárólag az inflációhoz igazodó nyugdíjmelési eljárás törvényszerűen az aktív keresőktől való leszakadáshoz vezet. Ez a relatív nyugdíjas-elszegényedési csúszda hatása, miközben hozzájárul a nyugdíjas társadalom belső szakadásához is annak következtében, hogy a később megállapított nyugdíjakkal szemben a régebben megállapított nyugdíjak értékvesztése évről évre halmozódik.

Enyhülést csak a 13. havi nyugdíj 2021. évi részleges, 2022-től teljes bevezetése hozott. De a problémát ez sem képes teljes mértékben megoldani, miközben teremtett egy hatalmas új gondot: miből lehet hosszú távon biztonságosan finanszírozni egy olyan pluszellátást, amelynek semmilyen járulékfedezete nincs? 2026-ban a 13. havi nyugdíj (az összes jogosultat figyelembe véve) 600 milliárd forintos kiadási tétel, amelyet az egyébként is végsőként feszített költségvetés adóbevételei terhére kell összekaparni.

Ezt a gondot tovább növeli a 14. havi nyugdíj szintén teljesen fedezet nélküli bevezetése, amelynek első lépéseként 2026. februárban nem egyhavi (vagyis további 600 milliárd forintnyi), csak egyheti (azaz kb. 150 milliárd forintnyi) plusznyugdíjat fizetnek (nyilván a költségvetés rémes helyzete miatt) – ami persze nem oldhatja meg, legfeljebb némileg lassíthatja a nyugdíjasok relatív elszegényedését.

Van megoldás

A választás után felálló új kormányzat számára a kézenfekvő gyors megoldás egy új nyugdíjmelési eljárás bevezetése lehet, amely a nyugdíjakat nemcsak az infláció mértékével, hanem azon felül a nettó-reálkereset-növekedés legalább felével is emelné. Ha a környező országokhoz hasonlóan ilyen emelési eljárás működne Magyarországon, akkor a 2026. januári 3,6%-os inflációs emelés helyett az idén 6,35%-kal kellett volna emelni a nyugdíjakat.

Ha ilyen emelési rendszer működne Magyarországon, a relatív elszegényedés veszélye érdemben mérsékelhető lenne, különösen, ha a 14. havi nyugdíj elosztási rendszere is tükrözne szolidaritási szempontokat – amint teszi ezt például a lengyel 14. havi nyugdíj rendszere.

Dr. Farkas András (Nyugdíjguru.hu)

Házhoz jönnek a szűrővizsgálatok

Ebben az esztendőben is folytatódnak a lakossági népegészségügyi szűrővizsgálatok. Egy korai betegségfelismerés akár életet is menthet.

A melanómaszűréssel az anyajegyeket vizsgálják

Szada Nagyközség Önkormányzata teljes mértékben elkötelezett a helyi lakosság egészségügyi állapotának megőrzése és javítása, az egészségtudatos magatartás kialakítása mellett, továbbá fontos feladatának tekinti az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az egészségtudatossághoz szorosán hozzátartozik a szűrővizsgálatokon való részvétel, mivel így idejében felfedezhetők a népegészségügyi szempontból fontos betegségek. Számos esetben akár életet is menthet a korai diagnózis és az időben megkezdett kezelés.

Ezért az önkormányzat önként vállalt feladatai között szerepel az egészségügyi prevenciós programok és szűrővizsgálatok támogatása – a képviselő-testület erre a feladatra a 2026-os költségvetésben hárommillió forint keretet különített el. Az idei esztendőre tervezett szűrővizsgálatok között olyan, a környéken nehezen elérhető, hosszú várólistával működő ellátások is szerepelnek, mint a bőr-, illetve

nőgyógyászati szűrés. A szűrővizsgálatok a lakosság egészségi állapotának megőrzése, fejlesztése érdekében valósulnak meg. Ismerve az igényeket, kiemelt fontosságú, hogy a szadai lakosok részére biztosított ingyenes vizsgálatok egyszerűen, várakozási idő nélkül történjenek meg.

Az alábbiakban felsoroljuk, milyen vizsgálatok várhatók az idén:

- Bőrgyógyászati szűrővizsgálat (melanómaszűrés) szakorvosi felvilágosítással és tanácsadással. Célcsoport: fiatal és felnőtt korosztály.
- Prostataszűrővizsgálat szakorvosi felvilágosítással és tanácsadással. Célcsoport: 45 év feletti férfiak.
- Általános hasi ultrahang. Célcsoport: 40 év feletti nők és férfiak.
- Nőgyógyászati rákszűrés. Célcsoport: 18 év feletti nők.
- Továbbá két alkalommal általános egészségügyi szűrés a megjelentek részére (EKG, vércukorszint, vérnyomás, testi funkciók mérése).
- Dévény-módszer (DSGM) A Dévény-módszerrel elsősorban a szülési oxigénhiány miatt kialakult központi idegrendszeri eredetű mozgásfejlődési zavarok gyógyíthatók, de az egészséges babák minimál tüneteire is nagyon kedvező hatással van. Kialakulásakor az oxigénhiány sokszor egyáltalán nem látványos és így nehezen nyomom követhető. Ezért nagyon fontos a korai időszakban csak apró, jelentéktelenek látszó tünetek felismerése, mert a növekedés folyamán ezek felerősödve komoly mozgásfejlődési zavarhoz vezethetnek.

Óvodai fogászati szájhigiénés bemutató

Az elmúlt években a helyi óvodások részére rendszeresen zajlott olyan játékos, interaktív bemutató, amely a helyes fogmosást magyarázta, illetve kitért a káros hatást kifejtő ételekre. Az óvodapedagógusok ha-

FEJLESZTÉS

A korábbi gödöllői Tormay Károly Egészségügyi Központ 2025. szeptember 1-je óta működik a Semmelweis Egyetem részeként Gödöllői Semmelweis Egészségközpont néven. Az intézményben az elmúlt időszakban átfogó felújítás zajlott annak érdekében, hogy korszerű, biztonságos és betegbarát egészségügyi környezet jöjjön létre. A munkálatok végeztével ezt adták át április 8-án.

Többek között megújultak az épületek belső terei, a váróhelyiségek, a vizesblokkok, megtörtént a belső nyílászárók és a bútorok cseréje, a lépcsők és burkolatok felújítása, valamint az intézmény esztközparkja is korszerűsödött. Havonta mintegy 400–500 betegvizsgálatra nyílik lehetőség az új digitális röntgengéppel többek között a sebészeti, az ortopédiai, a belgyógyászati és az urológiai szakrendeléseken.

A rekonstrukció során kiemelt figyelmet kapott a házi gyermekorvosi ellátás, valamint a védőnői szolgálat várótereinek infrastrukturális megújítása, hogy a központ gyermekbarát szemléletben, barátságos, nyugodt környezetben fogadja a legfiatalabb betegeket és családjukat. Ennek érdekében egy játszótér is található a központban. **Forrás: Semmelweis.hu**

tékonynak és hasznosnak tartják a foglalkozást, javasolják annak idei folytatását.

Iskolai természetvédelmi foglalkozások

Ismeretterjesztő élőállat-bemutató, amely a lakóhelyi és a nagyvárosi környezetben élő vadállatokról szól. Az előadáson a városi léthez a kiváló alkalmazkodási képességükről tanúskodó fajokat mutatják be: egér, patkány, görény, nyest, róka, kutya. Itt a gyerekek testközelből figyelhetik meg az állatokat a kézhez szokott, szelíd viselkedésüknek köszönhetően.

A szűrővizsgálatok, rendezvények szervezése jelenleg folyamatban van, amint meglesznek a végleges időpontok, helyszínek, tájékoztatást adunk lapunkban és/vagy az önkormányzat információs csatornáin.

Szada Nagyközség Önkormányzata

Több mint múzeum (lesz)

Elhelyezték az új Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár (MMMK) alapkövét a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) gödöllői Szent István Campusán.

Alapkő letéve, de az építkezésre még várni kell

rejtő – öthektáros élménygazdasággal.

– Az épület reflektál majd a klímaváltozás kihívásaira is, hiszen „élő” homlokzata lesz, borításában felhasználják ugyanis az algatenyésztés és a lélegző moha eredményeit – tette hozzá L. Simon László – Az elkészült koncepció alapján elmondható, hogy az új múzeum a világ bármely hasonló intézményével

fel fogja venni a versenyt.

Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter az ünnepségen hangsúlyozta, a kormány kultúrafejlesztésre az elmúlt évtizedben 650 milliárd forintot fordított, a következő nyolc évben pedig további 800 milliárdnyi kulturális fejlesztést terveznek, amelynek legjelentősebb tétele a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár Gödöllőre költözése. Hankó Balázs úgy fogalmazott, a Városliget fejlesztéséhez mérhető beruházás lesz.

Estók János, az MMMK főigazgatója úgy vélte, Európában nincs még egy olyan múzeum, amely a mezőgazdaság minden területét bemutatná, a szántóföldi növénytermesztéstől a kertészetten, a gyümölcsstermesztésen, a szőlészet-borászaton, az erdészetten, az élelmiszer-gazdaságon át az állattenyésztés minden ágáig.

– A családok körében is népszerű, a hagyományt és az innovációt egyszerre felmutató intézmény az agrokultúra letehetően, a vidéki életfor-

IDŐREND

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár új épülete terveinek engedélyeztetésére várhatóan az idén sor kerül. Az építkezés 2027-ben kezdődhet meg, a múzeum költözése Budapestről Gödöllőre előreláthatólag 2029-ben valósulhat meg.

ma népszerűsítője, könyvtára pedig megkerülhetetlen az agrárszakmában és a tudóstársadalomban – hangoztatta a főigazgató.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár kapcsán **dr. Gyuricza Csaba**, a MATE rektora kijelentette, hogy a hazai ag-

rarium egyik legfontosabb tudás- és értéktára új korszakba lép, s az alapköv elhelyezése nem csupán egy beruházás kezdete, hanem egy olyan közös jövő alapja, amelyben a hagyomány, a tudomány és az innováció egy térben, egymást erősítve jelennek meg. Rávilágított, hogy az elmúlt időszakban számos beruházás kezdődött és fejeződött be a MATE életében, amelyek az oktatás-kutatás mellett a kultúra és a sport lehetőségeinek fejlesztését is célozzák.

– A mai nap igazi mérföldkő, hiszen összekapcsoljuk a múltat a jellel és a jövővel. Olyan múzeumot akarunk létrehozni, amely megfelel a 21. század követelményeinek, korszerű, interaktív, nemcsak a múltba réved, hanem a jelen és a jövő technológiáit is be tudja mutatni, nemcsak múzeumi keretek között, hanem szabadterén. **MTI-MATE**

TÁJHÁZAK NAPJA

FEDEZZÜK FEL EGYÜTT NÉPI ÉPÍTÉSZETÜNK KINCSEIT ÉS A PARASZTI KULTÚRA ELFELEDETT TITKAIT!

KÉZMŰVES-FOGLALKOZÁSOK,
TÁRLATVEZETÉS, SZADAI ÍZEK KOSTOLÓJA,
MULATSÁG, HAJFONÁS, NÉPI JÁTÉKOK

18:00 BENEDEK KRISZTINA ÉS A ROKKKA ZENEKAR

2026. 04. 25. 14:00-19:00

HELYSZÍN: 2111 SZADA, DÓZSA GYÖRGY ÚT 41.

A PROGRAMOK INGYENESEK!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT KÖVESS

FACEBOOK-OLDALUNKAT

Versek az ünnepre

Megmozgatta a szadaiakat a versíró pályázat, színvonalas alkotások közül választotta ki a két győztest a zsűri.

helyezést ért el *Pusztai Antónia* Belülről világitunk című versével, felnőtt kategóriában pedig *Pintérné Gépész Bettina* Életté való című versével lett első helyezett. A két győztest ajándék könyvvel díjazták, a pályázaton részt vevők Szada-ajándékokat kaptak. Ezúton is szeretnénk megköszönni a lelkes jelentkezőktől beérkezett színvonalas írásokat! A legjobbak a könyvtár költészet napi kiállításán is olvashatók voltak.

Családi mesedélután rendezvényünk tovább folytatódik, április 28-án (kedden) 17 órától papírszínház mesedélutánunkkal várjuk a legkisebbeket.

A kölcsönözhető új könyveket a nap bármely szakában megtekinthetik a Faluház ablakában berendezett kirakatban. Az épület elő-

A költészet napját Magyarországon 1964 óta április 11-én, *József Attila* születésnapján ünneplik az irodalom- és versbarátok. (Ugyanezen a napon született 1900-ban a magyar irodalom egy másik kiemelkedő alakja, *Márai Sándor* is.) Szinte minden településen megemlékeznek e jeles nappalról valamilyen formában – Szadán az idén a Bagolyvár könyvtár versíró pályázatát hirdetett.

A pályázatra 28 alkotás érkezett, a háromtagú zsűri (*Pintér Lajos* polgármester, *Monok Zsófia*, a Székely-hagyaték megbízott kezelője, *Haraszi Nóra* könyvtáros) a műveket az alkotók kilétének ismerete nélkül értékelték. Gyermek kategóriában első

ban megtekinthetik a Faluház ablakában berendezett kirakatban. Az épület elő-

PROGRAMAJÁNLÓ

A Szadai Keresztény Szülői Kör szervezésében, az önkormányzat támogatásával kerül sor *Uzsalyné dr. Pécsi Rita* előadására 2026. április 23-án 17.30-kor a Faluházban. Téma: Fejleszt vagy rombol? A képernyő és az internet hatásai – a függőség kialakulása és megoldásaink.

NYITVATARTÁS

Hétfő: 9–16 óra
Kedd: 11–17 óra
Szerda: 12–18 óra
Csütörtök: 9–16 óra
Péntek: 9–15 óra

ELÉRHETŐSÉGEINK:

www.szadafaluhaz.hu
szadakonyvtar@gmail.com
Bagolyvár Könyvtár Facebook-oldal
+36 70-19-99-571

terében lévő Könyvmoly börze szabadpolcainkról továbbra is válogathatnak a kihelyezett ingyen elvihető könyvekből. Aktuális híreinkről, programjainkról tájékozódhatnak a Bagolyvár könyvtár Facebook-oldalán.

Haraszi Nóra könyvtáros

Könyvajánló

Mörk Leonóra:

Lány igazgyönggyel

Márta, a fiatal grafikuslány váratlan küldeményt kap Németországból, és ezzel az élete egy szempillantás alatt a feje tetejére áll. A levél visszarepíti őt a múltba, tíz évvel korábbra, amikor festőnövendékként Drezdába érkezve egyszerre szeretett bele a városba, a királyi kincstár barokk gyöngyfiguráiba és nős tanárába.

A magyar film mindenkié

Április 27. és május 3. között egy héten át tartó, országos eseménysorozattá bővül a magyar film napja, amely az idén 125 éves magyar filmművészet előtt tiszteleg. A Nemzeti Filmintézet (NFI) által kezdeményezett és támogatott programsorozatra a televíziós csatornák, mozik és streamingszolgáltatók is bekapcsolódnak, hogy április utolsó hetében minél több hazai alkotás legyen látható országszerte. A Cinema City mozhálózat ebben a hónapban minden kedden kedvezményes, 2200 forintos áron kínálja a magyar filmekre szóló belépőket, április 30. és május 3. között pedig mindennap ugyan ezen az áron lesz megtekinthető az összes műsoron lévő hazai alkotás.

A Cinema City és a Svenk Podcast együttműködésének köszönhetően há-

rom helyszínen speciális vetítések várják a nézőket, amelyeket közönségtalálkozók követnek. Budapesten *Szabó István* rendező és *Robert Lantos* producer vesz részt A napfény íze, míg *Koltai Lajos* rendező a Semmelweis vetítésén, Székesfehérváron pedig *Szabó Simon* színész lesz a Moszkva tér köre szervezett beszélgetés vendége.

A különleges helyszíneken megrendezett pop-up vetítésekre is be lehet ülni. Látható lesz például a Sose halunk meg a Kincsem Parkban *Koltai Róbert*, a film rendezője részvételével, illetve A nemzet aranyai a Császár-Komjádi Uszodában *Kiss Gergely* vízilabdázó társaságában.

Az érdeklődőket április végén filmtörténeti helyszínbejárások is várják az Urá-

nia Nemzeti Filmszínházban, a Pannónia Filmstúdió épületében és a Róna utcai NFI Stúdiókban.

NFI

NAGYSZABÁSÚ ELŐADÁS

A magyar szabadság napja alkalmából június 28-án Gödöllőn, a Világfa előtt adja elő a Nemzeti Színház a Csíksomlyói passiót. A tíz éve színpadra vitt műnek bel- és kültéri változata is van, utóbbit már előadták Esztergomban, Debrecenben, Budapesten és Csíksomlyón is, a gödöllői előadásba – ahogy más ki települések alkalmával is – bevonják majd a helyi táncegyütteseket, kórusokat is. Gödöllőn már 35 éve hagyomány, hogy az utolsó szovjet katona kivonulására a magyar szabadság napján előadással emlékeznek.

ORSZÁGOS SIKER

Baráth Ákos, Espán Boldizsár, Takács Márton és Tóth-Kolmaszjan Balázs Bendegúz, az iskola 4. a osztályának tanulói Biztos befutók csapatnéven vettek részt az országos Bolyai Természettudományi Csapatversenyen. A rangos megmérettetésen összesen 685 negyedik osztályos csapat indult, és a szadai diákok végül a 4. helyen végeztek, pontszámában holtversenyben a 3. helyezettel.

Ilyen előkelő helyezést korábban még nem értek el szadai tanulók ezen a megmérettetésen. A csapatverseny különösen nagy kihívást jelentett számukra, hiszen nemcsak az egyéni tudásukra, hanem az együttműködésükre is szükség volt. A diákok kitartása, szorgalma és csapatszellemé példátértékű lehet társaik számára is. A siker mögött komoly tanári felkészítő munka is áll. A felkészülésben azonban a szülők támogatása is fontos szerepet játszott, akik végig biztatták és segítettek a gyerekeket. A versenyen való részvétel nemcsak a tudásukat mélyítette el, de az együttműködési készségüket is továbbfejlesztette. Ez a teljesítmény nem csupán az iskola, hanem az egész település számára büszkeségre ad okot.

Gyórfi Zsuzsa és Jónás Gabriella felkészítő tanárok

„Túsz” az iskolában

A Székely Bertalan Általános Iskolában március végén izgalmas és tartalmas bűnmegelőzési napot tartottunk.

Fekete Krisztián vezetésével a Pest Vármegyei Rendőrkapitányság Mélyégi ellenőrzési osztályának kutyás rendőrei érkeztek hozzánk. A rendkívül látványos, mintegy félórás program során különböző életszerű helyzetet mutattak be, amelyekben a rendőrkutyák gyors és fegyvelmezett reakcióit figyelhet-

Lenyűgöző bemutató volt

tük meg. Külön érdekesség volt, hogy az egyik jelenetben egy tanulónk „túszként” is szerepet kapott, ami nagy sikert aratott. A bemutatót követően diákjaink közelebbről is megismerkedhettek a rendőri munkával. Nyitrai Ákos rendőr törzsőrmester, szadai körzeti megbízott és kolléganője jóvoltából lehetőség nyílt a rendőrautó és a rendőri felszerelések megtekintésére, kipróbálására is.

A program a tornateremben folytatódott, ahol Lados Tibor tartott előadást. Az alsó tagozatos diákok a baleset-megelőzés terén hasznos ismereteket szereztek, és gyakorolhatták a gyalogos-átkelőhelyen való biztonságos közlekedést. A felső tagozatosok az iskolai zaklatás (bullying) témáját dolgozták fel:

beszélgetések, szituációs gyakorlatok és egy rövidfilm segítségével mélyíthették el tudásukat. Emellett a közlekedésbiztonság részeként megismerkedtek a rendőri irányítás karjelzéseivel is.

Péter-Sánta Henriett felsős igazgatóhelyettes

Sportos félév

Az idei első félév különösen mozgalmasan telt az alsó tagozaton, hiszen szeptember közepétől kezdve egymást követték az izgalmas sportesemények. A mostani tanév eddig rengeteg éményt, tudatos fejlődést és sok-sok mosolyt hozott az alsós sportolók életébe. Ezúton is gratulálunk minden résztvevőnek, felkészítőnek, szülőnek és segítőnek!

Foci

Nagy sikerrel rendeztük meg a hétméteresrúgó házbajnokságot, ahol a gyerekek büntetőrúgásokkal mutathatták meg ügyességüket és bátorságukat. Összesen 80 tanuló indult, így a verseny hatalmas izgalmakat hozott!

A helyezettek:

- az 1–2. osztályosoknál: 1. Molnár Zsófia (2. c), 2. Somogyi Hunor (1. c), 3. Dobos Hunor (1. c);
- a 3–4. osztályosoknál: 1. Espán Boldi-

zsár (4. a), 2. Dali Barnabás (3. a), 3. Gáll Botond (3. a).

Kézilabda

Iskolánkban a kézilabda vetekszik a foci népszerűségével, így ebben az évben már hagyományként került sor a kézi hétméteresdobó versenyre.

A helyezettek:

- az 1–2. osztályosoknál: 1. Kotra Mihály (2. a), 2. Bense Milán (2. a), 3. Bróthág Bianka (2. c) (mindhárman iskolánk kézilabdacsapatának tagjai);
- a 3–4. osztályosoknál: 1. Zámbo Domonik (4. c), 2. Matolcsi Simon (4. a), 3. Kasza Csongor (3. c).

Atlétika

Először rendeztünk atlétikai versenyt az alsósok számára. A szervezők 20–30 indulóra számítottak, ehelyett közel 100 diák

sorakozott fel a rajtvonal mögé – igazi bizonyíték arra, milyen sportos és elszánt közösségünk van!

A helyezettek:

- az 1–2. osztályosoknál: 1. Fedelin Zente Noel (2. a) és Auer Jázmin, 2. Farkas Dávid (2. b), 3. Kotra Mihály (2. a);
- a 3–4. osztályosoknál: 1. Béres Simon (4. b), 2. Takács Márton (4. a); lány győztes: Nemes Dorka (4. b).

Sorverseny

Az idén is zajos sikerrel rendeztük meg az alsó tagozatos diákok sorversenybajnokságát. A nyitófelvonásban a 3–4. osztályos csapatok mérköztek meg, mind a hat osztály nevezett, így szinte „telt ház” tornaterem mellett zajlott a verseny. A feladatok között az alapmozgások mellett a gyorsaság, az ügyesség és a csapatmunka is szerepet kapott, a szurkolás pedig a tetőfokára hágott, ahogy a döntés pillanatai közeledtek.

Végeredmény: 1. 4. c csapata (rajt–cél győzelem), 2. 3. c csapata, 3. 4. a és 4. b csapatai (holtversenyben). **Horuczi Zolt pedagógus**

Tavaszi zsongás

A tavasz első jelei nemcsak a természetbe, hanem a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde mindennapjaiba is új lendületet hoztak.

A március eseményekben gazdagon telt intézményünkben. Nőnap alkalmából a csoportok meghitt ünnepléssel köszöntötték a lányokat, miközben nagy örömünkre a polgármesteri hivatal is megemlékezett óvodánk dolgozóiról: *Pintér Lajos* polgármester vezetésével virággal kedveskedtek kollégáinknak.

Nemzeti ünnepünkről, március 15-ről is méltó módon emlékeztünk meg. A gyermekek életkorukhoz illően készítettek nemzeti színű zászlókat, szívceskéket és virágokat, majd csoportonként helyezték el azokat településünk emlékhelyein: a Faluháznál található 1848-as emléktáblánál, *Kollerffy Koller Mihály* honvéd sírjánál a régi katolikus temetőben, valamint a *Damjanich János* tiszteletére állított szobornál. Az ünnepet az óvoda udvarán közös együttléttel zártuk, ahol minden csoport rövid műsorral tisztelgett a hősök előtt.

Természet, környezet

A víz világnapjához kapcsolódó héten a víz került tevékenységeink középpontjába.

A gyermekek játékos kísérletek során ismerkedtek annak tulajdonságaival, akváriumokat és „tengereket” alkottak, valamint meséken keresztül beszélgettünk a vizek védelméről és a víztakarékosság fontosságáról. A hét különlegességként a projektmunkában az óvodás csoportok egymás termeit is meglátogatták, és az ott felkínált lehetőségek által próbálták ki a különböző vizes játékokat. A Postaközi oviban vetítéssel zárult a program a tornateremben.

Óvodásaink részt vettek a Talaj a talpad alatt című rendezvényen is, amelyen nemcsak az új talajszelvénnel ismerkedtek, hanem a különböző talajok minőségével, a bennük lakó állatokkal (pl. földigilisztákkal), sőt a talaj felett élő beporzókkkal is, mint például a méhek – az általuk termelt mézek közül többet meg is kóstolhattak.

A természet ébredésével párhuzamosan mi is nagy hangsúlyt fektettünk környezetünk megismerésére. A gyermekekkel közösen kerti munkákba kezdtünk: babot, hagymát és borsót ültettünk, miközben megfigyeltük a növények fejlődését, beszélgettünk gondozásukról, igényeikről.

Andi néni Ovilabor-foglalkozásai különleges színfoltjai a mindennapjainknak, ahol a gyermekek játékos kísérleteken keresztül ismerkedhetnek az anyagok világváral – a pezsgő, színes reakciók pedig minden alkalommal nagy izgalmat és örömet jelentenek számukra, nem véletlenül várják mindig nagy lelkesedéssel.

MESEJÁTSZÓPARK

Tavaly ősszel vette birtokba új, Dózsa György úti épületét a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde. A kulturális miniszter, *dr. Hankó Balázs* ekkor nyújtotta át a tárcapályázatán elnyert Kincses Kultúróvoda címet az intézmény vezetőjének. Az önkormányzat és a minisztérium együttműködésének köszönhetően az óvoda teraszos udvarát fejlesztik: a címhez méltó, mesevilágot idéző mesejátsszópark épül 90 millió forintos kormányzati támogatásból. Az erről szóló támogatási okiratot Hankó Balázs adta át *Pintér Lajos* polgármesternek és *Juhász Sándor* alpolgármesternek április 9-én. A megújult udvar várhatóan a szeptemberi évkezdésre készül el.

RF

Érzelmi támogatás

Fontos számunkra, hogy a gyermekek ne csak élményekben gazdagodjanak, hanem érzelmi és hitéleti fejlődésük is támogatást kapjon. Ennek jegyében látogatott el hozzánk a Baptista Palánta bábcsoport egy kedves húsvéti történettel, valamint örömmel fogadtuk visszatérő vendégeinket, a Vidám Vándorokat is. A Meseszövőde szakkör továbbra is nagy népszerűségnek örvend a gyermekek körében, hiszen játékosan fejleszti képzeletüket és kifejezőkészségüket a drámajáték eszközeivel.

Betekintés

Ebben a hónapban az iskola tanítói is el látogattak hozzánk, így betekintést nyehettek a nagycsoportosok mindennapjaiba, majd szakmai egyeztetés keretében erősítettük tovább az óvoda és az iskola közötti együttműködést. Óvodai nyílt napunk alkalmával a leendő óvodások és szüleik pillanthattak be intézményünk életébe: a gyermekek ismerkedhettek a környezettel, a szülők pedig közvetlenül tehették fel kérdéseiket az óvodapedagógusoknak.

A március ismét megerősítette számunkra, hogy a közös élmények, a hagyományok ápolása és a játékos tanulás együttesen formálják a gyermekek mindennapjait és fejlődését.

Erdélyi Erika óvodapedagógus (Manócska csoport)

A Palánta bábcsoport örömet szerzett

Múlt-töredékek

Szűk másfél évtizeden belül kétszer is vizsgálhatták a régészek az egykori Szentjakab falu korabeli temetőjét. Lapunk a mostani februári–márciusi munka utolsó napjára látogatott ki. Riport.

Fotó: Ráfi Ferenc

A nap végén került elő az egyszerű fülbevaló

Még február elején kaptam információt arról, hogy Szada közeleiben, az egykori Szentjakab nevű település területén régészeti feltárás zajlik. Mivel az ilyen munkákról az érdeklődő lakosság és a média nem feltétlenül értesül, a hivatalos utat bejárva megpróbáltam mégis bejutni. Mivel Szentjakab anno a mai Szada és Veresegyház elődeleplepülése volt, és feltételezett elhelyezkedése Szada közigazgatási határán belül van, különösen izgalmasnak ígérkezett bepillantani Szada régmúltjának egy részébe.

Ám a kapcsolatfelvétel napjától kezdve sokáig semmilyen válasz nem érkezett, majd egyszer csak jött az értesítés: március 6-án befejeződik a feltárás, így legkésőbb ezen a napon terepszemlét lehetne tartani. Elfogadtam az invitálást.

Szabályosan

Szada külterületén, a Szada Ring felé tartó bekötőúton haladva az úttól távolabb fel-feltűnt egy magasra ágaskodó daru és jó sok, földvezetékre hasonlító fekete csődarab – ennyi utalt arra, hogy itt valami nagyobb tevékenység folyik. A bekötőút mellett találkoztam „összekötőmmel”, Sze-

gedi Gergely gödöllői lakossal – aki egyben a Pest Vármegyei Közgyűlés tagja is –, illetve Rácz Tibor régésszel, a Pest vármegyei Ferenczy Múzeumi Centrum munkatársával, ők kalauzoltak a feltárással érintett területen.

Szegedi Gergely megjegyezte, egy helybéli földtulajdonos kereste meg azzal, hogy a Mol csővezeték-építése veszélyeztetheti az egykori Szentjakab temetőjét és a benne lévő sírokat, leleteket. Ez nem tűnt számára alaptalannak, mivel egy régészeti feltárás több hónappal le tudja lassítani a munkafolyamatokat. Kapcsolatba is lépett az illetékesekkel, és gyorsan kiderült, minden rendben van: a Mol a csővezeték építése előtt a jogszabályi előírásoknak megfelelően átadta a területet a régészeknek.

Ha ilyen nagyberuházással érintett területen, annak mélyén találnak bármilyen leletet, akkor kötelezően a Magyar Nemzeti Múzeum hatásköre a régészeti feltárást elvégeztetni – szerencsére ez ebben az esetben is hivatalból megtörtént. Az előkerülő tételek pedig az adott vármegyei múzeumhoz, ez esetben a Ferenczy Múzeumi Centrumhoz kerülnek. A vonatkozó jogszabály szerint mindössze 30 nap áll a régészek rendelkezésére, ennyi időt kaptak az vármegyei múzeum munkatársai, hogy a lehető legtöbb „kincset” kiemeljék a földből.

A jövő kutatóinak

Rácz Tibor elárulta, hogy 2013 és 2014 folyamán ő és csapata már végzett ugyanezen

A holttesteket egymásra helyezve temetkeztek

a helyszínen kutatást, mielőtt a Mol Zrt. akkoriban korszerűsítette volna a Barátság I. kőolajvezetéknek, illetve a gázt szállító vezetéknek e területen futó szakaszát. Ő az akkori feltárás miatt követte figyelemmel a most zajló régészeti munkát. Hozzáátette, hogy most mintegy másfél kilométeres szakasz kutatására kaptak engedélyt, ezen belül is kb. 3 méter szélességű és kb. 0,5–1 méter mélységű űrszelvényre. Amit ezen belül találtak, azt lehetett regisztrálni, leltárba venni. Ha például egy emberi csontváz maradványának nagyobb része a szélességi határon belül volt, de a kisebb része kívül, akkor ezt még ki lehetett venni, át-le-

A csővezeték „készenlétben”

Minden részletre figyeltek a régészek

hetett ásni a határon túl, de fordított esetben a földben kellett hagyni a maradványokat.

Rácz Tibor megjegyezte, hogy a most feltárt 62 sír és a 2013–14-ben itt talált leletek alapján valószínűsíthető, hogy ez volt Szentjakab temetője. Mint mondta, a korabeli – feltehetően 13. századi – általános településszerkezet szerint egy-egy falu legmagasabb pontján templom állt, alatta/körötte pedig mindig a temető terület el, így valószínűleg a Mol-vezeték nyomvonala mellett lévő jelenlegi lovastanya helyén is templom magasodott. Rácz Tibor hozzátette: az akkori szokások szerint csak felszentelt földbe lehetett temetkezni, és mivel a temető területe nem volt túl nagy, ezért egymásra helyezték a halottakat – ezért is került elő most több csontváz vagy éppen koponya.

A szakember bevallotta, hogy régészeti, tudományos szempontból nem volt különösebben jelentős, izgalmas a feltárás, hiszen a 12–13 évvel ezelőttinél is ugyanilyen maradványokat találtak. Mint mondta, amelyek most kerültek elő, azokat is a Feren-czy Múzeumi Centrum gödöllői raktárába szállították.

– A maradványokat rendszerezzük és tároljuk, ez a legfontosabb teendőnk. Jelenleg nincs olyan kiemelt projektünk, ami miatt ezeket most részletesebben vizsgálni kellene – jegyezte meg Rácz Tibor arra a felvetésre, hogy mi lesz a sorsuk a csontoknak. – Ezzel együtt kutathatóvá tesszük a leleteket, ha évek, évtizedek múlva valaki mélyebben szeretne velük foglalkozni, megteheti.

Persze érdekelt, hogy mégis mi az, ami a következtethetni lehetne.

– A csontvázaikon, csont- és koponyadarabokon leginkább antropológiai vizsgálatokat lehet végezni, amelyek során Szentjakab lakosságáról különböző demográfiai adatok (gyerekhalandóság, férfiak

nők aránya, halálozási okok stb.) válhatnak ismertté – tette hozzá.

Hívatlanul

Miközben végigsétáltunk alkalmi kísérőimmel az adott szakaszon, Major Péter, a mostani munkát elvégző régészcsapat egyik tagja hívta fel a figyelmemet a jól kivethető települési belső szakaszhatárokra. Ahogy mondta, egy adott ponton túl már nem hevert több emberi csont, így feltehetően ott ért véget a temető, azon túl pedig valószínűleg kezdődött maga a lakott terület, szórványosan elhelyezkedő házakkal és mezőgazdasági épületekkel. És ekkor egy nagyobb mélyedésre mutatott, amely valószínűleg egy akkoriban földműveléssel foglalkozó család tanyájának egyik tárolásra szolgáló helyisége lehetett.

Lassan már letelt a bejárásra szánt idő, amikor az említett lovastanya felől érkezett úr szól felénk. Ő jelezte, amióta elkezdődött a vezetéképítés, illetve a régészeti munka, az esti órákban több-kevesebb rendszerességgel fémkereső detektorral, fejlámpával felszerelkezett amatőr kincskeresők jelentek meg. Hogy találtak-e valami különleges vagy értékes darabot, azt nem árulta el. (A végén viszont a régészek rábukkantak egy érdekesebbnek vélt korabeli ékszerre, egy egyszerű kialakítású fülbevalóra.) Az viszont a rögtönzött tanácskozás után kiderült, hogy Szada külterületének ez a része nem csak Szentjakab miatt érdekes, feltehetően az 1848–49-es szabadságharc során zajlottak itt csaták, illetve a második világháború alatt Budapestet támadó szovjet tüzérségi egységek is lehettek itt – így Árpád-kori csontokat, esetleg használatitárgy-töredékeket vagy régi háborús eszközöket, lövedékeket, tárgyakat akár rejthet még a talaj mélye.

RÉG VOLT

Okmányok és levéltári iratok alapján a Mogyoródra vezető út mentén volt Szada és Veresegyház egykori elődtelepülése: Szentjakab falu. Szada mai közigazgatási határán belül helyezkedett el: a helységtől délnyugatra, a Szódrákosi-patak völgyére enyhén lejtő domboldalon. Az ősi települést idősebb *Jakab apostolról* nevezték el. Szentjakab a középkor folyamán mindvégig a váci püspökség birtoka volt, elsőként egy 1363-as oklevélben említették a nevét.

Rácz Tibor rendelkezésünkre bocsátotta a 2013-as ásatásról szóló Egy elpusztult középkori falu és temetője című jelentését. Ebből idézünk.

„(...) A területet a kora Árpád-kortól (10–11. század) kezdve a késő középkorig folyamatosan látkák, sőt az ezt közvetlenül megelőző időszakból, a 8–9. századból is került elő néhány objektum, például egy kő tűzhelyes ház. (...) A feltárás utolsó szakaszában került sor az elpusztult település templom körüli temetőjének bontására. A nyomvonal mintegy 45 m hosszan, 5 m-es szélességben vágta a sírmezőt. A temető északnyugati és délkeleti szélén a sírok egy rétegben feküdtek, a közbűlső mintegy 20–30 m-es szakaszon két-három rétegben, de előfordult, hogy négy temetkezés is volt egymás alatt. Összesen 152 temetkezést bontottunk ki, továbbá 18 objektumot és 6 betöltési réteget. (...) Mivel hiányoznak az Árpád-kori leletek, érmek, valamint az újkori temetkezésekre jellemző mellékletek, ruhatartozékok, a települési objektumok keltezésével összhangban a temető használatát a 13. század második felétől maximum a 16. századig terjedő időszakra helyezhetjük. (...)”

Mikor távoztam, a régészek is csomagoltak, egészen pontosan bezsákolták a talált leleteket. Majd – mint mondták – visszaadják a területet a Molnak, a társaság pedig fektetheti végre a vezetékeket, földet borítva azokra és a most egy pillanatra láthatóvá vált múltra is.

Raffai Ferenc

TALAJSZELVÉNY A FÖLDVÁR ALÓL

Az emlékezetes tavalyi „talajos” év után – a sikert megragadva – a település 2026-ban is benevezett a Magyar Talajtani Társaság (MTT) Talaj a talpad alatt elnevezésű kampánynapjára. A legutóbbi lapszámunk megjelenésének időpontjára, március 20-ra meghirdetett esemény az Ág utcában zajlott: az egykori szadai földvár alatt meghúzódó gyümölcsös talaját tárták fel.

Az itt kiásott talajszelvényről Szabó István, az MTT tagja, a szadai esemény koordinátora számolt be részletesebben.

„A kb. 20 millió évvel ezelőtt, a Paratethys-tengerrendszer részeként, majd kb. 10 millió évvel ezelőtt a medence körüli hegyek kiemelkedésével létrejött Pannon-tenger üledéke ez, annak káprázatos színvilágával és egyedülálló mintázatával. Ezt a réteget a tavalyi talajszelvényünk legalján, kb. 2 méteres mélységben már megtaláltuk, de most teljes szépségében tárult eléink. A régi földvár tövében feltárt szelvény egy ún. lejtőhordalék talaj, amelynek felső szintjei a magasabb térszínekből kerültek a jelenlegi helyükre, és hívják fel a figyelmet arra, hogy talajaink felső, termékeny rétege mennyire érzékeny és sebezhető, hiszen a természet erői (szél, víz) könnyen mozgatják. Különösen Szadán, ahol a korábbi folyók és patakok szabdalta, hullámos, dímbes-dombos talajfelszín jellemző.

Az is nyilvánvalóvá vált a közösségi gyümölcsösben feltárt szelvény bemutatása után, hogy miért kapta településünk a »gyümölcs-termő szent Szada« elnevezést. A déli lejtőket a napsugarak ideális szögben érik, a mélyen gyökerező szőlők és gyümölcsök pedig a több millió év alatt lerakódott változatos és ásványokban gazdag rétegekből táplálkoznak. Ez és a falu lakosságának évszázados szaktudása adja a »szadai terroir« egyediségét, ami visszaköszön az itt termesztett gyümölcsök ásványianyag-tartalmában, ízében és zamatában” – írta összegzésében. RF

Örökség a jövőnek

Utódokat kap a Székely-kert híres eperfája. A génmegőrzésért felelős állami szervezet képviselői gyűjtöttek mintát erről, illetve egy kistarcsai mérnök egy különleges oltványt adományozott Szadának.

A Székely-kertben álló öreg eperfa Szada egyik különleges látványosság, amely nem csak esztétikai értéket képvisel, botanikai szempontból is rendkívül jelentős. A fa ugyanis egy idős *Morus nigra* példány, vagyis valódi fekete eperfa – olyan faj, amelyből napjainkban Magyarországon mindössze 8-10 idős példány ismert. Ezek főként a Balaton-felvidék néhány településén és Budán találhatók.

Bár sok helyen látni fekete termésű eperfákat, ezek többsége valójában *Morus alba*, azaz fehér eperfa – ugyanaz a faj, amely a fehér vagy rózsaszín termésű változatokat is adja. A valódi fekete eperfa tehát ritka és különleges növény hazánkban.

A *Morus nigra* ősi kultúrnövény, amelynek eredeti hazája Irán és Közép-Ázsia. Magyarországon már a 15. századtól termesztették, elsősorban értékes, aromás, enyhén savanykás gyümölcse miatt. A termés festékanyagát egykor borok színezésére is használták. A szadai eperfa pontos kora nem ismert, de annyi bizonyos, hogy már Székely Bertalan idejében (19. század vége, 20. század eleje) is a kertben állt. Hosszú életének egyik titka az lehet, hogy a körülötte álló házfalak, a domboldal napos kitettsége védelmet nyújtott számára a szél és a fagy ellen.

A fa egészségének megőrzése ma közös ügy: gondozása nagy odafigyelést és fokozott védelmet igényel. 2025 áprilisában átfogó faápolási munkálatokat végeztek az eperfán. Ennek köszönhetően az elmúlt évben sok új hajtást és bőséges termést hozott. Az idős fa ugyanakkor ösztönöz is: miként lehetne ezt a különleges élő örökséget az utókor számára is megőrizni? Két idei örömteli esemény is reményt ad erre.

A közelmúltban Szadára látogattak a Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ Gyümölcsstermő növények osztályának munkatársai. A szakemberek a fáról dugványokat gyűjtöttek, hogy azokat meggyökereztetve új példányokat neveljenek. A nyugalmi állapotban levágott, 1-2 éves hajtásokból olyan utódok fejlődhetnek, amelyeknek a genetikai állománya teljesen megegyezik az anyafáéval, így

Az eperfa-utódcsemete

minden tulajdonságuk azonos lesz vele. Reménykedve várjuk a génmegőrzési központ visszajelzését a szaporítás eredményességéről, hiszen ígéretet tettek, hogy a sikeresen nevelt utódnövények közül több Szadára kerülhet.

Kellemes meglepetésként az önkormányzatot megkereste Fazekas Barnabás, Kistarcsán élő kertész-mérnök is. Ő a szadai eperfa egyik hajtását fehér eperfára oltotta, majd az elkészült oltványt Szadának ajándékozta. A fiatal példány szintén a Székely-kertben kapott helyet, így a történelmi eperfa öröksége már most továbbél.

A Székely-kert öreg eperfája így nemcsak múltunk különleges tanúja, hanem a jövő reménysége is: egy ritka növény, amelynek története és génállománya a következő generációk számára is fennmaradhat.

Pestiné Nagy Orsolya, a SzadaNova NKft. kertészeti részlegének vezetője

Ne bántsod a beporzókat!

A kertészeti és élettani szempontból vizsgált beporzás az egyik legfontosabb ökológiai folyamat, amely közvetlenül hat az ételtermelésre és a biodiverzitásra. Az ezt végzők védelme rendkívül fontos.

A beporzás során a virágpór az egyik növényről a másikra kerül, lehetővé téve a megtermékenyítést és a termésképződést, ebben a folyamatban kulcsszerepet játszanak a beporzó rovarok.

Hozzák-viszik

A legismertebb beporzó a házi méh, amely szervezett kolóniákban él, a vadon élő méhfajok közül pedig kiemelkedő a földi poszméh. Szintén fontos szereplő a kék fadongó, amely nagy méretével hatékony porátvivő. A lepkék közül a nappali pávaszem, az éjszakai beporzók közül a szenderfélék csoportja, a legyek közül pedig a zengőlégy fajai is aktívan részt vesznek a beporzásban.

Ezek a rovarok különböző élettani és viselkedési stratégiákkal segítik a pollenszállítást. A méhek testét sűrű, elágazó szőr borítja, amely kiválóan megkötí a virágpórt, speciális pollenkosarakat, úgynevezett corbiculákat használnak a virágpór gyűjtésére. A poszméhek képesek úgynevezett rezgő beporzásra, amely során izmaik gyors rezgésével rázzák ki a pollent, ez különösen hatékony például a paradicsom esetében. A lepkék hosszú pödörnyelvükkel a mélyebb virágok nektárjához is hozzáférnek. A szenderek lebegve táplálkoznak, így gyorsan és hatékonyan látogatják a virágokat. A zengőlegyek a mimikrijük révén hasonlítanak a méhekre, így védettebbek a ragadozóktól.

A beporzás történhet direkt és indirekt módon is. A direkt beporzáskor a rovar közvetlenül érinti a porzókat és a bibét, indirekt esetben pedig a pollen a testük más részéről kerül át. Szél általi beporzás is létezik, de kevésbé célzott, így a rovarok által végzett munka sokkal hatékonyabb és pontosabb.

A növények különböző stratégiákkal csalogatják a beporzókat, például az élénk színek, így a sárga, lila és kék különösen

vonzók számukra. Az illatanyagok kémiai jelekként működnek a rovarok számára, a nektár pedig energiadús táplálék, amely jutalomként szolgál. A virágformák gyakran kifejezetten egy-egy rovarcsoporthoz alkalmazkodnak. Ez az együttfejlődés az ökológia egyik legszebb példája.

Otthoni praktikák

A beporzók védelme napjainkban kiemelt jelentőségű. A mezőgazdasági vegyszerek jelentős veszélyt jelentenek számukra. A neonicotinoidok különösen károsak a méhekre.

Az élőhelyek csökkenése szintén súlyos probléma. A városi környezetben is egyre kevesebb virágos terület található. A klímaváltozás megzavarja a virágzás és a rovarok aktivitásának időzítését. Ez hosszú távon a teljes ökoszisztémát érinti.

A kerttulajdonosok sokat tehetnek a beporzók támogatásáért. Az egyik legegyszerűbb módszer a vegyszermentes kertészkedés. Fontos a változatos, egész szezonon át virágzó növények telepítése. A vízforrás biztosítása is segíti a rovarokat, egy kavicsokkal töltött sekély tál ideális itató lehet.

A házi méh jóbarát

A rovarhotel egyre népszerűbb megoldás a beporzók támogatására: ez egy mesterséges élőhely, amely menedéket biztosít számukra. Különösen a magányos méhfajok használják előszeretettel. A rovarhotel készülhet fából, nádból, tobozból és tégeléből, a különböző méretű lyukak különböző fajokat vonzanak. Családi programként is könnyen elkészíthető.

A megfelelő növényválasztás kulcsfontosságú a beporzók odacsalogtatásában. A levendula rendkívül illatos, és mágnesként vonzza a méheket. A rozmarin szintén kiváló nektárforrás. A napraforgó élénk színeivel és bőséges pollenével szintén ideális választás, éppúgy, mint a bíbor kasvirág, amely hosszú virágzási idejével támogatja a rovarokat. A méhbalsam különösen kedvelt a méhek körében, innen kapta a nevét is. A zsálya és a kakukkfű szintén értékes ebből a szempontból. Az őshonos növények pedig különösen fontosak, mert a helyi rovarokhoz alkalmazkodtak.

A beporzók jelenléte közvetlen hatással van a terméshozamra is, a gyümölcsfák esetében akár 70-80%-os különbséget is jelenthet. Zöldségnövényeknél is javul a minőség és a mennyiség. A beporzás hiánya tehát torz vagy fejletlen termést lehet.

Nélkülözhetetlen

Ökológiai szinten a beporzók a tápláléklánc alapját erősítik, sok állatfaj függ a beporzott növények termésétől, s a biodiverzitás fenntartásában is kulcsszerepet játszanak. Az emberi élet is szoros összefügg velük, mivel az ételmiszereink jelentős része beporzókhöz kötött.

Ha a beporzók eltűnnének, az ökoszisztémák összeomlának. Nemcsak a zümmögés tűnne el a kertekből, hanem az ételtermelés is veszélybe kerülne. Ezért fontos, hogy tudatosan figyeljünk rájuk, kertjeinkben teremtsünk számukra élhető környezetet. Tanítsuk meg gyermekeinknek a természet tiszteletét, ez nagyon fontos feladat, figyeljük meg a virágok és rovarok közötti csodálatos kapcsolatot. Minden apró lépés számít a védelmükben!

Kocsis Ibolya okleveles kertészmérnök

Csalódás után nyílt ki a profi világ

A Szadán élő ifjabb Nileborg Krisztián öt meccs óta veretlen a hivatásos ökölvívók között, most készül a hatodik összecsapására. Amerikai edzője szerint hamarosan profi világbajnok lesz belőle.

Még 2022 végén foglalkoztunk lapunkban az akkor 16 éves, friss junior kontinensbajnok *ifjabb Nileborg Krisztiánnal*, aki ígéretes amatőrbokszt-karrier előtt állt, a sportág igazán kimagasló tehetségének tekintették a szakemberek. Elképzeléseiben akkor még a sportág legnagyobb eseményei, így például a következő olimpiák voltak fókuszban, az események azonban úgy alakultak, hogy a profi bokszt felé vette az irányt.

Vegyük is sorra ezeket! 2023 májusában a 71 kg-ok között második lett az ifjúsági Európa-bajnokságon, ugyanezen év decemberében a New School Promotion (NSP) szervezte gálán első profibokszt-mérkőzésén már az első menetben kiütötte a nálnál három évvel idősebb, 20 esztendőös bosnyák *Aleksandar Zavisicet*. 2024-ben 75 kg-ban ismét második lett az ifjúsági Eb-n,

az őszi ifjúsági világbajnokságon pedig a nyolcaddöntőben esett ki. E kettő között, májusban megnyerte második hivatásos mérkőzését is, szintén az NSP által összehozott eseményen. Itt felkeltette az est sztárvendégének, a négyszeres nehézsúlyú világbajnok *Evander Holyfieldnek* és csapatának érdeklődését. (Mi több, éppen Holyfield kísérte be őt a ringbe, ami azért említésre méltó, mert a sportág amerikai legendája korábban senkivel sem tette ezt meg!) A profi gála után a NSP tulajdonosa, *Fischer József* és a Nileborg család kapcsolatban maradt Evander Holyfielddel és *Ahmed Sheikh* menedzserrel, melynek eredményeként Krisztián két hónapon át a Washingtonban készülhetett az amerikai amatőr és profi versenyzőket tréningező *Barry Hunter* irányításával.

A profi bokszt annyira jól ment, hogy ifj. Nileborg Krisztián 2024. december 7-én Szentendrén a horvát *Andrija Kuzman* ellen már a WBO szervezet nagyközépsúlyú ifjúsági-bajnoki címéért küzdött – egyhangú pontozással meg is nyerte a meccset! 2025-ben még két, ún. felhozó mérkőzésen is győzött a profik között. Összesen 5 veretlen mérkőzés van mögötte, ebből 4-et KO-val, kiütéssel nyert meg! A hatodik összecsapását lapunk megjelenése után, április 25-én vívja az Egyesült Államokbeli Baltimore-ban. (A képen a meccs plakátja.)

– Csalódtam az amatőr boksztban, sajnos nem mindig a valós teljesítmények alapján hirdettek végeredményt – összegeztem röviden lapunknak ifj. Nileborg Krisztián, hogy miért is kötelezte el magát végérvényesen a profi bokszt mellett. (Még az USA-ba való kiutazása, a közvetlen ottani felkészülés kezdete előtt be-

APA IS, MENEDZSER IS

Id. Nileborg Krisztián igyekszik a háttérben egyengetni fia profi karrierjét: tárgyal a mérkőzésszervezőkkel, szponzorjelöltekkel, egyeztet a szerződésekről, hozza-viszi a fotózásokra, leszervezi az edzéseket stb. Azaz klasszikus menedzserként tevékenykedik. Mint mondta, ez a kettejük közötti felállás annyiban előnyös, hogy míg egy kívülről érkező személy vagy menedzseriroda nem biztos, hogy mindig *Krisztián* érdekét tartaná szem előtt, ő biztosan csak azt nézi, hogy az adott lehetőség megfelelő-e, hasznos-e fia számára.

szelgettünk egyik hazai edzőhelyszínén, egy veresegyházi bokszteremben.) Hozzátette, bár a legújabb szabályok engedik, hogy ha valaki ringbe lépett már a hivatásosok között, akkor az amatőr világversenyeken is elinduljon, ő a jövőben egyáltalán nem kíván élni ezzel a lehetőséggel.

Ahogy fogalmazott, eddigi nem túl hosszú pályafutása alatt rájött, nem neki való az amatőrök közötti hárommenetes küzdelem, mert a legtöbb ellenfele – miután felmérte az ő valódi képességeit – leginkább csak szaladgált előle és arra koncentrált, hogy elkerülje a legsúlyosabb vereséget, a kiütést.

– Én azt szeretem, ha szemtől szemben, tiszta erőből verekedünk. Az erőnléttel pedig sosem volt gondom – tette hozzá.

Csak hogy legyen mihez viszonyítani: édesapja, *id. Nileborg Krisztián* említette, hogy fia ütőereje nagyjából a profi nehézsúlyú (90,7 kg feletti) bokszolókéval egyenlő, pedig ő csak a középsúlyúak (72,6 kg) között szerepel jelenleg.

Így nem csoda, hogy Amerikában is fantáziát látnak benne az ottani mérkőzésszervezők, és persze maga Barry Hunter is. Odaát ugyanis a trénerek mellett a sportági szakértők és a közönség is nagyon szeretik, ha egy bokszoló látványosan, lendületesen mérkőzik és „meg is semmisíti” az ellenfeleit.

– Maga Barry mondta nekem, hogy látja bennem a potenciált és látja, hogy végig tudom vinni azt a munkát, ami a felnőttek közötti profi világbajnoki cím elhódításához kell – jegyezte meg Krisztián. – Ahogy mondta, két-három éven belül el tud juttatni a csúcsra. Hat profi világbajnokot nevelt ki eddig, szóval nincs okom kételkedni a szavaiban. Ha neki is ez a célja, akkor nekem is... **RF**

Százéves lenne a bokszelegenda

Nagyszabású ünnepséggel emlékeztek meg Papp Lászlóról, a magyar és a nemzetközi ökölvívás legendás alakjáról. Az eseményen Hanyu Zsolt szadai festőművész alkotását is kiállították.

Száz éve, 1926. március 25-én született Budapesten *Papp László*, a magyar sportélet és ökölvívás egyik legnagyobb alakja. Amatőrként 193 mérkőzésből 183-at nyert meg 2 döntetlen és 8 vereség mellett, 1949-ben középsúlyban, 1951-ben nagyváltósúlyban lett Európa-bajnok. Az 1948-as londoni olimpián középsúlyban, 1952-ben Helsinkiben és 1956-ban Melbourne-ben nagyváltósúlyban győzött, így ő lett az első ökölvívó az újkori olimpiák történetében, aki egymás után három aranyérmel szerzett. (Erre a bravúrra azóta csak a kubai *Teofilo Stevenson* és *Felix Savon* volt képes).

Papp László 1957-ben állami engedéllyel profi ökölvívó lett. A hivatásosok között 29 mérkőzéséből 27-et megnyert, ebből 11 volt kiütéses, 12 pontozásos győzelem és 4 technikai KO. Két mérkőzése zárult döntetlennel, ezek közül az egyiket hét menetet törött kézzel bokszolt végig, azaz veretlen maradt. A hivatásosok között 1962-ben Európa-bajnoki címet is szerzett, amit határozottan védett meg. Pályafutásának megkoronázása lehetett volna, ha 1964-ben öszszeszeri erejét a regnáló világbajnok *Joey Giardelloval*. A kommunista/szocialista sportvezetés azonban politikai okokból ezt nem engedte, s pályafutása befejezésére kényszerítette; ezt a méltánytalanságot soha nem tudta kiheverni.

1989-ben a WBO világszervezet tiszteletbeli világbajnokká nyilvánította és átadta neki az övet, elismerve, hogy nincs nála méltóbb tulajdonosa.

Az 1964-ben kényszerűségből befejezett pályafutása után egy ideig kereste a

helyét a civil életben, egy időre kikerült a magyar sportéletből. 1967-ig a Kohó- és Gépipari Minisztériumhoz tartozó Ipargazdasági Szervezési és Számítástechnikai Intézetében dolgozott dokumentációs ügyintézőként. Ez a munka érthetően nem sok örömet tartogatott a számára, ezért is fogadta rendkívül lelkesen a Budapesti Honvéd felkérését, hogy segítse az egyesület három tehetséges versenyzőjének, *Kajdi Jánosnak*, *Badari Tibornak* és *Orbán Lászlónak* a felkészülését. Annak ellenére, hogy visszatérhetett az ökölvívás világába, és végre olyan munkát végzett, amelyben kiteljesedhetett, számtalan negatívumot is tapasztalt a klubok szakmai munkájában. A félelmek sajnos beigazolódtak, mert a magyar válogatott az 1968-as olimpián várakozáson alul teljesített. Az ökölvívó-szövetség ezt követően Papp Lászlót bízta meg a szövetségi kapitányi pozíció ellátásával, amelyet 1969-től 1992-ig – 1978-at leszámítva – töltött be.

Irányítása alatt a magyarok a bokszvilágversenyeken (olimpia, vb, Eb) összesen 57 érmet szereztek, amelyből egy olimpiai és egy világbajnoki arany, tíz pedig Európa-bajnoki arany volt. Papp László 1992-ben visszavonult az edzősködéstől. Parkinson-kórban szenvedett, hosszú, súlyos betegség után 2003. október 16-án, 77 évesen hunyt el. Pályafutását számos kitüntetéssel ismerték el. 2004 óta tiszteletére a Budapest Sportaréna hivatalos neve: Papp László Budapest Sportaréna.

Születésének 2026-os, 100. évfordulója alkalmából a Magyar Ökölvívók Szövetsége (MÖSZ) és a BVSC-Zugló sport-

egyesület 2026-ra Papp László-émlékét hirdették, tiszteletére idén emlékbélyeget és -érmet bocsátanak ki. A MÖSZ elnökségének döntése értelmében 2026-tól Papp László születésnapja egyben a magyar ökölvívás napja.

A századik évforduló alkalmából a szövetség nagyszabású ünnepséget tartott budapesti Dr. Koltai Jenő Sportközpontban. Egyebek mellett bejelentették a MÖSZ Hírességek csarnoka megalakítását – köztük Papp Lászlóval –, illetve bemutatták a Magyar Olimpiai és Sportmúzeum relikviáival és fotókiállításával illusztrált Papp László-vándorkiállítását. Utóbbi tárlaton díszelgett *Hanyu Zsolt* szadai festőművész Papp Lászlóról készített alkotása is.

„Külön öröm és büszkeség számomra, hogy a festményem ott lehetett az emlékmúzeumban, személyes relikviái – érmei, bajnoki övei és bokszkesztyűi – mellett. Igen megható pillanat volt számomra, hogy zsűritagként részt vehettem a gyerekek számára meghirdetett rajzpályázaton, és együtt adhattuk át a díjakat Papp László fiával és unokájával, valamint Kovács »Kokó« Istvánnal. Nagy élmény volt látni a fiatalok lelkesedését és tehetségét. Hiszem, hogy a sport és a művészet közös nyelve a kitartás, a hit és az emberi erő!” – írta Facebook-oldalán a művész.

RF

APRÓHIRDETÉS

- Gázkészülékek javítása, karbantartása. FÉG, Junkers, Bosch és más. Harangi Ferenc: +36-70/327-4445
- Víz-, gáz-, fűtésszerelés, teljes körű épületgépészeti kivitelezés. www.sosszerviz.hu; T: 0630/269-0001; e-mail: re.ro.service@gmail.com

Impresszum

SZADA ÖNKORMÁNYZATÁNAK ingyenes tájékoztató lapja

Főszerkesztő: *Raffai Ferenc*, tel.: 06-30/202-5135,

e-mail: szerkesztoseg@szada.hu

Önkormányzati hírek, fotók: *Deák Emese*

Kiadó: *Szada Nova NKft.*, felelős kiadó: *Boros Gábor*

Honlap: www.szada.hu

Nyomdai előkészítés: *Juhász András* • Olvasószerkesztő: *Veréb Eta*

Hirdetésfelvétel: *Szada Nova NKft.*, tel.: 06-70/408-4122

Nyomda: *Pauker Nyomdaipari Kft.*, 1047 Budapest, Baross u. 11.

Felelős vezető: *Vértes Dániel*

Megjelenik minden hónap második felében 2600 példányban. ISSN: 2060-1115

A következő lapzártai időpontja: 2026. április 30.

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött írásokat a tartalom lényegi megváltoztatása nélkül, szerkesztett formában közölje. A lapban megjelent cikkeket a Kiadó írásbeli engedélye nélkül másolni, a lapot utánnyomni, sokszorosítani tilos. A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

SZADA

JÉGKÁR- ÉS HORPADÁSJAVÍTÁS SZADÁN

PDR technikus műhelyünk fényezésmentes horpadásjavítással foglalkozik. Jégkár-, parkolási sérülés vagy kisebb benyomódások esetén precíz és esztétikus megoldást nyújtunk, az autó gyári fényezésének megőrzésével. Minőség, pontosság, elégedett ügyfelek.

Kiss Norbert E.V.
Ingyenes felmérés,
akár hétvégén is!
KTECHPDR@GMAIL.COM
+36 30 580 9639

DROZDIK BÉLA ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ

+36 30 352 3180
drozdi kb@gmail.com
dbterv.hu

ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK TERVEZÉSE,
ENGEDÉLYEZTETÉSE,
FELTÖLTÉSE ÉTDR RENDSZERBE

HELYSZÍNI FELMÉRÉS, LÁTVÁNYTERV, UTCAKÉP
KÉSZÍTÉSE, TANÁCSADÁS ÉS ESETI SZAKVÉLEMÉNY

Megemlékezés

Novák Lászlóné

2026. április 19. vasárnap

16:00 - Gödöllői temető

A megemlékezést a temető után a Szadai Tájházbán folytatjuk.
(2111 Szada, Dózsa György út 41.)

Szeretettel vár mindenkit a Kulturális Alapítvány Szadáért!

-15%
KEDVEZMÉNY!
FAP BURKOLATOKRA

LEIER SZÜRKE TÉRKŐ
10 X 20 X 6 CM

4 490 Ft/m²

RIGIPS STANDARD
NORMÁL GIPSZKARTON

12,5 X 1200 X 2000 MM

2 136 Ft/tábla

890 Ft/m²

STANDARD CSERÉP
TÖBB SZÍN BEN

369 Ft/db-tól

2111 Szada, Dózsa György út 1/A.
+36 28 585 040 | Ha Szadán jársz, találkozunk!

Az akció érvényes április 1-30-ig.
Árak telephelyi árak, érdeklődj értékesítő kollégáinknál.

ujhazbudapest.hu

Székely Bertalan-nap

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját 2026. május 10-én vasárnap a Székely Bertalan-nap programjaira.

RÉGI REFORMÁTUS TEMETŐ

- SZÉKELY BERTALAN SÍREMLÉKE

14⁰⁰ Megemlékezés és koszorúzás

Köszöntőt mond *Pintér Lajos* polgármester

Ünnepi beszédet mond *Beóthy Árpád*,

Székely Bertalan ükunokája

Fuvolán játszik *Gordos Éva*,

a Gödöllői Szimfonikus Zenekar zenésze

Közreműködik a Szadai Református Gyülekezet Kórusa valamint a szadai iskola Dúdolgató csoportja *Halászné Vári Ildikó* vezetésével.

SZÉKELY-KERT

- SZÉKELY BERTALAN MŰTEREMHÁZ GALÉRIA

15⁰⁰ A Székely Bertalan nőábrázolásai című kiállítás megnyitója

A kiállítást megnyitja *Balassa Tímea* művészettörténész, kurátor

Hárfán játszanak a gödöllői F. Chopin Zenei AMI növendékei,

felkészítő tanáruk *Rásonyiné Brecz Annamária*.

SZÉKELY-KERT

- SZABADTÉRI SZÍNPAD

15⁴⁵ A „Szadaért” díjak ünnepélyes átadása

16¹⁵ Szívek ünnepe - szadai iskolások és művészeti csoportok műsora

Rossz idő esetén a szabadtéri programokat a Faluházban tartjuk meg.

A Műteremházban a kiállítás megtekinthető 2026. június 15-ig, előzetes bejelentkezés szükséges.

SZÉKELY BERTALAN MŰTEREMHÁZ GALÉRIA,

2111 Szada, Székely Bertalan út 22.

www.szadamuteremhaz.hu

Tel.: 06-30-116-0464

E-mail: info@szadafaluhaz.hu

A KIÁLLÍTÁST KÍSÉRŐ KIADVÁNYUNK:

Balassa Tímea: Székely Bertalan nőábrázolásai
Székely Bertalan Műteremház Füzetek, 24.

Támogatóink:

Szada Nagyközség
Önkormányzat

CSALÁDI NAP

SZADA SPORTCENTRUM (CORVIN UTCA 19.)

10:00-től Focikupa, kosárkupa, asztalitenisz-kupa
Regisztráció és további információ a SZADA SE-nél

2026. 05. 01. 10:00–22:30

13:00-tól

Színpadi sportbemutatók
Kutyás bemutató a Szadai Mentő és Szolgálati Kutyás Egyesülettel

15:30 Polgármesteri köszöntő

17:00

APACUKA ZENEKAR

GROOVEHOUSE

18:15

19:30

KIRÁLY VIKTOR

BACK TO 90'S PARTY

A LEMEZZÁTSZÓK MÖGÖTT
SZÍVÓS MIHÁLY

20:30

Ugrálóvár, akadálypálya, kisvonaat, szórakoztató fajtékok,
arcfestés és lufifigura-készítés, veterán járművek

„Szadai lakos vagy? Megajándékozunk!”

Regisztrálj lakcímkártyáddal a helyszínen,
és vedd át az ajándék hot dog és üdítő/sör kuponodat!
(A kuponok korlátozott számban állnak rendelkezésre.)

